

Diari d'Andorra, 31/01/2009

ENTITATS

L'energia serà l'eix central de les conferències a la Diada Andorrana de Prada

La propera edició de la Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebrarà el 15 d'agost vinent a la localitat francesa de Prada de Conflent, tindrà com a eix central el món de l'energia al Principat. Així ho va aprovar l'assemblea de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) celebrada ara fa uns dies.

L'energia a Andorra serà el títol genèric de la jornada, que enguany celebrarà la seva 22a edició i que, com ja és habitual, comptarà amb la participació de destacades personalitats del món polític, econòmic, cultural i social del Principat.

La SAC també va aprovar el tema central d'altres activitats previstes per aquest 2009. Així,

el 25è cicle de conferències tindrà com a assumpte principal el bicentenari del naixement de Charles Darwin i el 150è aniversari de la teoria de l'origen de les espècies i les jornades del novembre tindrà com a títol *Les necessitats de formació professional i universitària al país*.

Diari d'Andorra, 14/07/2009

CLÀSSICA | L'ORQUESTRA NO INCLOU MÚSICS DEL PAÍS, PERÒ ES CREA UN NOU COR QUE SÍ

Joves Intèrprets dels Països Catalans, menys Andorra

J. A. G.
Andorra la Vella

L'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans, que dirigeix Salvador Brotons, s'ha quedat també aquesta temporada sense representació andorrana. Ahir es va fer la presentació de concerts d'aquest any (com que

es tracta de músics joves es concentren la majoria de recitals a l'agost) i novament es va confirmar que per part del Principat aquest any tampoc no hi haurà representació. En anys anteriors, un dels components de la Joneca, Josep Maria Martínez, havia estat part d'aquesta formació, que reuneix joves intèrprets dels di-

ferents territoris de parla catalana. Entre les novetats de la cinquena temporada de l'Ojpic, els promotors van destacar ahir la creació del Cor Jove dels Països Catalans vinculat a l'orquestra, que dirigeix Esteve Navona, i en el qual sí que hi haurà presència andorrana. Els recitals d'aquest estiu a Prada i Elvissa amb l'ani-

Salvador Brotons.

versari Albènic com a rerefons, la propera aparició del tercer volum en CD de la col·lecció *Compositors dels Països Catalans* i la culminació del cinquè aniversari de la formació orquestral amb un concert el mes d'abril vinent al Palau de la Música de Barcelona, dirigit per Salvador Brotons, el director titular. L'orquestra tocarà a la Universitat Catalana d'Estiu a Prada el 23 i 26 d'agost que ve.

Diari d'Andorra, 30/07/2009

CONEXIMENT | LA JORNADA SE CELEBRARÀ EL 22 D'AGOST

La Diada d'Andorra a Prada exposarà el passat, el present i el futur de l'energia

D. M.
Encamp

La vint-i-dosena edició de la Diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada comptarà aquest any amb una vintena de ponències que faran referència al passat, el present i el futur de l'energia a Andorra. Tal com va comentar la presidenta de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), Àngels Mach, enguany l'entitat organitzadora va decidir abordar un tema més tècnic després que l'any passat s'hi parlés sobre un de social, l'andorranitat. En trac-

Mach i Miralles, a l'acte d'ahir.

tar-se d'una qüestió que els afecta directament enguany la jornada compta amb el suport de Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) i justament la roda de premsa de

presentació de la diada es va fer al Museu de l'electricitat que la companyia té a l'edifici de l'avinguda de la Bartra. El director de la parapública, Albert Moles, va anunciar que durant la diada avançarà "els projectes en curs" per diversificar les fonts energètiques i apostar per les renovables.

Un any més també hi contribueix el Govern. El secretari d'Estadística i Recerca i Ensenyament Superior, Joan Marc Miralles, va assenyalar que "aquesta jornada ens permetrà veure quines són les nostres necessitats en matèria energètica".

L'Orquestra dels Països Catalans es prepara per actuar a Prada

L'Orquestra Simfònica dels Països Catalans, un projecte de l'anomenat Fòrum Musical, es presentarà demà en un concert que tindrà lloc a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà, en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, on es presenta anualment. En altres edicions, l'orquestra ha comptat amb intèrprets d'Andorra, però ja fa un parell d'anys que no ha aconseguit reclutar cap músic del Principat. En canvi, el projecte per crear un cor dels Països Catalans sí que compta amb alguns representants del país.

Diari d'Andorra, 22/08/2009

JORNADES | SE CELEBRA AVUI AL LICEU CHARLES RENOVIER

L'energia a Andorra, eix de la diada a Prada de Conflent

REACCIÓ
Andorra la Vella

El liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent acollirà avui l'edició 22 de la diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE). En aquesta ocasió, les ponències dels diferents experts convidats per la Societat Andor-

rana de Ciències (SAC), organitzadora de l'acte, tindran com a eix principal l'energia i, particularment, el futur del sector al Principat.

La jornada s'obrirà a dos quarts de deu del matí amb la presència del secretari d'Estat de Recerca i Ensenyament Superior, Joan Marc Miralles, i també està anun-

ciada la participació del ministre d'Economia i Finances, Pere López. Entre els més de vint ponents convidats hi destaquen el director general de FEDA i el director del departament de desenvolupament estratègic de la paragona, Albert Moles i Ramon Cerza, respectivament, que centraran la intervenció en les pers-

pectives de l'energia a Andorra. També hi haurà aportacions dels consellers generals Olga Adellach i Jordi Cadena. La presidenta de la SAC, Àngels Mach, serà l'encarregada de posar fi a la jornada, durant la qual també s'espera la intervenció del rector de l'edició número 41 de l'UCE, l'historiador Jaume Sobrequés.

L'edició de l'any passat.

Diari d'Andorra, 23/08/2009

Diari d'Andorra

www.diariandorra.ad

FEDA espera doblar l'energia pròpia amb els nous projectes

APOSTES Amb la cogeneració de Soldeu i iniciatives en l'àmbit solar i eòlic es confia a passar de produir el 4% de l'energia que es consumeix i fregar el 9%. **FONTS** En la Diada d'Andorra a Prada es defensen alternatives com la biomassa, la geotèrmia o els llamps.

PÀGINES 3 i 4

LA DIADA
DE PRADA

Tema del dia

NOMÉS UN 4% DEL QUE ES CONSUMEIX ES GENERA AL PRINCIPAT

FEDA vol duplicar l'energia pròpia

La companyia aposta pel projecte de cogeneració a Soldeu i altres fonts com la solar o l'eòlica per reduir la dependència exterior ■ Altres experts defensen opcions, com ara a biomassa, la geotèrmia o els llamps

GABRIEL PÉREZ
Prada de Conflent

La 22a edició de la Diada andorranca a la Universitat Catalana d'Estiu, celebrada al Liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent, va servir per quantificar el grau de dependència del Principat de l'energia que arriba de l'exterior. Així, i segons dades facilitades per FEDA, el 96% del consum energètic al país durant l'any 2008 va procedir de l'estranger i només un 4% es va poder assumir per la producció interna. Des de la companyia parapúblika s'assumeix que aquesta situació és inevitable, però es confia en poder reduir en els propers anys la dependència amb diferents projectes que, segons el director de desenvolupament estratègic de l'empresa, Ramon Cereza, podrien situar la producció interna andorranca en prop d'un 9% del total de consum.

Cereza va ser l'encarregat de llegir una de les ponències que es van presentar durant la jornada, també signada pel director general de FEDA, Albert Moles. Segons va indicar, el consum energètic a Andorra durant el 2008 va ser equivalent a 2,78 milions de megawatts, xifra similar a l'any anterior però, de la qual, només una mínima part (l'electricitat generada a la central d'Encamp i al forn incinerador) es va produir al Principat. Davant d'aquesta dada, el dirigent de la companyia va expressar la necessitat de "diversificar les fonts d'energia al país i cercar alternatives".

A més, les previsions apunten que el consum, especialment l'elèctric, augmentarà els propers anys tot i l'estabilització viscuda el 2008. Així, i tot i la dificultat de tenir una prospectiva exacta, Cereza va apuntar que "les dues hipòtesis ocell-len entre un increment anual del 2% al 5%", fet que situaria el consum anual d'electricitat entre 850 i 1.050 gigawatts per hora per al 2020 (el 2008, Andorra va consumir 690).

CERCANT ALTERNATIVES

Entre els projectes en què es treballa, Cereza va destacar la planta de cogeneració que es construirà a Soldeu, però també d'altres en un estat més incipient com l'estudi de viabilitat per aprofitar l'e-

Un instant de la diada celebrada ahir al Liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent.

Retrets a la situació del sector elèctric

Durant la jornada, també es va esportar una ponència crítica amb l'actual situació del sector elèctric al Principat. L'empresari i economista Jordi Fort, antic dirigent de Nord Andorra S. A., va rebre els defensors que, al seu entendre, existeixen com poden ser "l'absència d'un marc normatiu" de regulació, la manca de "criteris objectius, transparents i publicats en matèria tarifària" o la falta de "dialòg" entre els distribuïdors.

Fort va elevar dues propostes per millorar el sector. La primera és la creació d'un organisme públic i independent que s'encarregui d'assessorar al Govern, formular recomanacions sobre tarifes o efectuar els controls de qualitat del servei, entre d'altres missions. A més, també va defensar la necessitat de crear una societat mixta que, controlada per l'Estat, reunís totes les xarxes de mitjana i baixa tensió.

nergia solar, la potenciació de minicentrales hidroelèctriques o l'aposta per l'energia eòlica. L'entrada en funcionament de totes aquestes iniciatives permetrien incrementar la producció interna, tot i que encara seria molt forta la dependència exterior.

La recerca d'alternatives, però, no és només un treball de FEDA, al menys pel que es va poder escoltar a Prada. D'altres ponents també van explicar projectes energètics. És el cas d'Àngel Rodríguez, director general de l'empresa INT, que va presentar un estudi sobre la possibilitat d'aprofitar l'electricitat dels llamps. "Es

LES CLAUS

1 SITUACIÓ ACTUAL GRAN DEPENDÈNCIA DE L'EXTERIOR

Només el 4% de l'energia consumida a Andorra el 2008 es va produir al país. La resta procedeix de l'exterior, en un 100% en el cas dels carburants i un 86,6% en el de l'electricitat.

2 FUTUR ES BUSCA POTENCIAR LA PRODUCCIÓ PRÒPIA

Des de FEDA, es vol incrementar la producció pròpia per afrontar l'increment previst de la despesa, sobretot en el cas de l'electricitat, que pot créixer en un 2% i un 5% cada any.

3 PROJECTES DE FEDA LA COGENERACIÓ A SOLDEU... I ALTRES

El projecte de cogeneració de Soldeu, que podria afrontar el 3% del consum actual, és el més avançat, però FEDA també treballa en un estudi sobre energia solar i eòlica.

4 INICIATIVES PRIVADES GEOTÈRMIA, BIOMASSA I TAMBÉ LLAMPS

Els ponents van parlar de diferents iniciatives privades en els camps de la geotèrmia (aportar la diferència de temperatura al sòl), la biomassa i, fins i tot, l'electricitat dels llamps.

poden alimentar poblacions senceres i el proper pas és aconseguir crear els prototips que permetin atreure i transformar les descàrregues", va comentar.

Una altra opció que es va posar sobre la taula va ser la de la biomassa. En la seva ponència, l'empresari Esteve Tor va defensar que "és una aguja de futur per les energies renovables, pot revaloritzar el patrimoni forestal" a més de recordar que és menys contaminant. També es va parlar de la geotèrmia o del gas com a possibles alternatives a les actuals calefaccions a base de gasoli o d'electricitat. "Es

LA DIADA DE PRADA

El Principat té el gasoli de locomoció més barat que a la Unió Europea

El preu del carburant a Andorra és 20,32 cèntims més assequible que la mitjana de la comunitat

La menor pressió fiscal que s'aplica al país explica una diferència que també és important en el cas de la benzina i que només es redueix en el combustible destinat a la calefacció.

GABRIEL PÉREZ
Prada de Conflent

El gasoli de locomoció que es pot comprar al Principat és més barat que a qualsevol país de la Unió Europea. Almenys així es va indicar ahir en una de les ponències llegides a la Diada andorrana de Prada de Conflent, en una conferència impartida durant la jornada, obra del tècnic del ministeri d'Economia i Finances, Joan Solsona i Fitó.

Així, segons dades corresponents al 6 de juliol, mil litres de gasoli costaven a Andorra un total de 830 euros, una tarifa més assequible que a qualsevol estat comunitari. Xipre, amb 841,69 euros, i Romania, amb 843,67, ocupaven la segona i tercera posició. El preu del Principat se situava molt per sota de la mitjana de la Unió. Concretament, la diferència per litre era de 20,32 cèntims.

Aquesta situació és similar a la que es viu amb la benzina sense

plom. Tot i que, en aquest cas, hi havia quatre països (Romania, Xipre, Hongària i Estònia) amb costos més baixos que al Principat, els 993 euros per cada mil litres continuaven sent un preu molt més assequible que la mitjana comunitaria. Així, la diferència s'estimava en uns 21,51 cèntims per cada litre. Com explicava Solsona en la seva ponència, el principal motiu d'aquest decalatge es troba en la menor pressió fiscal que s'exerceix a Andorra sobre aquests productes.

En canvi, en el cas del gasoli destinat a la calefacció, el preu al país és força similar a la mitjana europea. Els 611 euros per cada mil litres suposen 2,22 euros de diferència amb la mitjana comunitaria i, de fet, es troben lluny del país més barat: Luxemburg, amb 478,72 euros per litre.

CAPACITAT DE RESERVES

La ponència també analitzava un altre aspecte del mercat dels carburants al Principat: les reserves que pot mantenir el país. De fet, l'expert recordava que la legislació andorrana no preveu cap obligació als distribuïdors d'assegurar una existència mínima ni de seguretat per si el subministrament de combustibles queda tallat.

En tot cas, les 56 estacions de servei tenen una capacitat d'emmagatzematge de 10 milions de litres, als quals s'han de sumar 34

El públic va escoltar amb atenció les intervencions dels diferents ponents de la jornada.

DIARI SÀLAU

Els polítics coincideixen a assenyalar la importància estratègica de l'energia

Els consellers del PS, Jordi Cadena, i de CR, Olga Adellach, van ser els encarregats de les darreres ponències de la jornada i tots dos van coincidir en la necessitat de donar una gran importància a la política energètica. Així, el parlamentari socialista demanat es va mostrar partidari de "aportar el gra de sorra a l'eficiència" a través de la "conscienciació de la població" i de la "utilització de mesures de caire tecnològic".

De la seva banda, Adellach va defensar la necessitat "de potenciar la utilització d'energies renovables" així com "fomentar actualment en l'àmbit de l'eficiència" donant exemple des de la pròpia administració pública.

Un altre polític present a la jornada va ser Joel Sàmper, dels Verds, que va demanar la creació d'un Institut Andorrà de l'Energia i mesures per promoure l'ús de fonts renovables.

milions més que es poden acumular en els dipòsits dels diferents usuaris particulars. Així, en cas de tall del subministrament, asseguraria només 21 dies de reserva per a les benzines, 17 per al gasoli de locomoció i 202 per al de calefacció.

Durant el 2008, es va consumir a Andorra un total de 203,06 milions de litres de carburants, 136 milions dels quals es van destinar a locomoció. Les dades confirmen, segons la ponència llegida ahir a Prada, la preferència cada cop més acusada dels usuaris pels vehicles dièsel. Així, per cada litre de benzina consumida, es van utilitzar 3,29 de gasoli, una tendència que es manté al 2009.

Una jornada maratoniana amb alguna absència il·lustre

G. P.
Prada de Conflent

Amb puntualitat, només amb els minuts de cortesia de rigor. Així va començar, un any més, la Diada andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE). Passava poca estona de dos quarts de deu del matí quan Eric Ivorra dirigia als assistents, uns 40 al llarg del dia, les primeres paraules que es van escoltar a l'aula 213 del Liceu Charles Renouvier de Prada de Conflent. Començava una jornada maratoniana on es van succeir les ponències, totes centrades en un tema cabdal en el món actual com és l'energia.

No totes les van llegir o explicar els seus autors. Com ja és ha-

bitual, algun dels convidats van enviar textos però no van poder assistir personalment a la trobada. Els encarregats de donar-los a conèixer van ser, entre d'altres, dos estudiants de canal del sector que Andorra té a Praga. Una absència destacada, però, va ser la de Pere López. El ministre d'Economia i Finances havia de ser l'encarregat de tancar el torn matinal amb un plaudeant. Finalment, però, el polític massanès no va poder assistir "per motius d'un calendari excessivament apretat aquest agost".

Si que hi va ser present, ni que fos un quart d'hora, el rector de la UCE, Jaume Sobrequés. L'hortorador va voler felicitar la Societat Andorrana de Ciències (SAC) per haver arribat a l'edició

Jaume Sobrequés, durant la seva intervenció.

DIARI SÀLAU

22. "La continuïtat és una virtut", va comentar, tot i recordar que "vinc d'una jornada sobre agricultura que es fa des de fa 24 anys i, per tant, hi ha qui us guanyeu". L'expert va admetre que l'energia "és un tema que em cau lluny" i, potser per això, va mirar cap a la darrera edició, amb l'andorranitat com a eix central, per dir-li el seu discurs. Durant el parlament, Sobrequés es va guanyar el públic fent servir el domini de les paraules que el va donar a conèixer com a tertul·la esportiva ara fa ja anys.

La jornada, malgrat la calor de l'aula en alguns moments o el canvi d'horari obligat per dinar, va ser un èxit. Els seus organitzadors van marxar satisfets i ja pensant en l'edició número 23.

Opinió

LA INVERSIÓ EN PROJECTES ALTERNATIU HA DE CONTRIBUÏR A SUSTENTAR LA INICIATIVA D'ENERGÈTICA. ELS RESULTATS DE LA CONGRUÏNCIA A S'ACURD SIBAN EN BANCARIMENTS PER SIGURAR TREBALLANT EN AGRÏT I AGRÏS MÏODS DE FUTUR

El reptre energètic

a vint i darrera acció de la Dcada d'Orde de la Universitat Catalana d'Ètia, celebrada dins d'un a Prada de Conflent, es passa sobre la realitat i el reptre energètic que el país el per davant. Una de les albes en què es va treballar va ser la necessitat d'innovar en el model d'energèticament possible, en sostenir que la diferència entre l'energia que es produeix, amb un 6% de la demanda, i l'energia que s'ha d'importar -la resta- continuarà sent molt gran. Com va quedar palès en les intervencions dels portants de la jornada l'ètica haurem de continuar a treballar amb llurs alternatives a les actuals, més eficients i netes. Els reptes que el projecte de cooperació de Solides que la empresa FEDA, i que es preveu passar en maia a l'ajuntament del 2010, ensenya una manera de pensar bastant més avançada i potser treballar aquestes sistemes d'altres zones del país. Finalment creiem realment possible per explicar altres alternatives, com la solar i l'eòlica. També volem acompanyar a explicar altres temes, ja per

exemple al de la bioenergia. Per ser que els drets assignats en aquests projectes són d'alguns anys d'esperança i immediats, però el treball d'ètica d'innovació o aquelles que controlen la compra d'electricitat i creant unes llures alternatives positives. I més tant en aquests casos com que el sector elèctric patirà transformacions actives a que una línia com el penal s'ha de tenir data de caducitat. I a més, altres objectius importants en l'ètica energètica són el volum de treball, i el segon serà de personalitat i actituds que prengui la societat. Amb aquests objectius, vol dir el començament energètic, i acompanyar de l'electricitat, es va elaborar el pla estratègic d'energia, que ha desenvolupat per accions en diferents àmbits. Començant la persona o les famílies es van importar com treballar amb els considerem gran consumidors, com els quals caldrà desenvolupar o tenir, és una cosa que les administracions han de fomentar perquè personalitat i la història i l'espai, no cal oblidar-ho, en la promoció del treball i les alternatives.

ESTUDI PÀGINA 7

El consum d'energia a les cases pot créixer el 69% en vint anys

El consum domèstic d'energia pot créixer un 69% en vint anys, segons un informe realitzat per l'Institut Cerdà, que indica que amb l'aplicació d'accions d'eficiència l'augment quedaria en el 50%. L'informe destaca que a banda de procurar que les noves edificacions s'adeqüin seguint normes d'estalvi energètic és molt rendible actuar sobre les ja construïdes.

és notícia

ENERGIA Pàgina 7

El consum domèstic pot créixer un 69% en vint anys. Un estudi assegura que el consum pot arribar octois a que els llars andorresos un 69% en vint anys i recomana accions sobre els edificis de nou construït i els ja construïts.

MEDI AMBIENT | ESTUDI PRESENTAT A PRADA

El consum domèstic d'energia pot créixer fins a un 69% en vint anys

L'Institut Cerdà, que fa la previsió, afirma que és important aplicar accions d'estalvi d'electricitat

Si es porten a terme mesures d'eficiència energètica el consum a les cases quedaria en el 50% l'any 2030. Es recomanen accions en els edificis que ja s'han construït

B. FERRÉ / A. GALLAND / Andorra la Vella

Si el creixement de la utilització d'energia del sector domèstic -la que s'empra als habitatges- segueix la tendència actual el 2030 es consumiran 576 gigajoules hora per any a Andorra. Així significa un 69% més del consum que es va registrar l'any 2008, que va ser de 34. Segons un 10% de la despesa total de tot el país aquests recursos. Així ho indica un estudi realitzat per l'Institut Cerdà i presentat a la Diada andorranesa que va tenir lloc dissabte passat a Prada de Conflent, en el marc de la Universitat Catalana d'Ètia. L'estudi també apunta, però, que

LA XIFRA 6.000

LLARS. Aquest és el nombre d'edificis d'habitatges que hi haurà l'any 2030, segons els càlculs que ha fet l'Institut Cerdà. Així, segons un augment considerable respecte del nombre que hi havia el 2008, que se situava en 3.800, entre les set identitats que té el Principat.

aguant augment pot ser inferior i s'apliquen diverses mesures d'estalvi energètic.

El títol de l'estudi apunta diferents solucions per aconseguir una reducció efectiva del consum energètic en els habitatges del país. Per exemple, es considera essencial apostar per la renovació dels electrodomèstics i instal·lar-hi aquells que siguin més eficients, una fórmula que també s'hauria d'aplicar amb les

Canviar els electrodomèstics basant el de més eficiència ajuda a reduir el consum elèctric.

màquines de càlcul i d'escalament de l'ajuntament de Prada i les instàncies del 2006, que és la referència amb la qual s'ha treballat. L'estudi revela que en el cas que el Principat aplicaves les mesures aconseguides en el cost per cent-vintena que s'hauria d'importar des de les diferents administracions de les noves edificacions l'estalvi podria arribar a ser de 27 gigajoules sobre els 376 previstos per al 2030. En el cas que s'apliquessin les mesures proposades també en el cost per cent del instal·lador que ja existents es podria arri-

PROGNOSES PER FEB

Si s'acompanyen dur a terme totes aquestes accions mitjanes, tant en habitatges ja construïts com en els que es construïssin en el futur, l'augment del consum elèctric, prospectat es podria alleugerir fins a arribar

512 gigajoules hora per any el 2030, una xifra que suposaria el 48% del 2006, que és la referència amb la qual s'ha treballat. L'estudi revela que en el cas que el Principat aplicaves les mesures aconseguides en el cost per cent-vintena que s'hauria d'importar des de les diferents administracions de les noves edificacions l'estalvi podria arribar a ser de 27 gigajoules sobre els 376 previstos per al 2030. En el cas que s'apliquessin les mesures proposades també en el cost per cent del instal·lador que ja existents es podria arri-

DIVULGACIÓ

La SAC demana una reflexió global al voltant de l'energia

La Societat Andorranesa de Ciències (SAC) confia que la publicació de les ponències que es van preparar per la diada andorranesa a Prada de Conflent celebrada dissabte passat "pot ser un bon estratègia" per a la "reflexió global", que s'ha de fer, al seu entendre, al voltant de l'energia. L'entitat va valorar alt de forma positiva el desenvolupament de la jornada en un comunicat en què, també, s'expressava la necessitat "d'un canvi d'estratègia a curt i mitjà termini" i que "Andorra afronti la seva part d'acció malgrat els seus limitats recursos i dimensions".

El 52% de la despesa s'utilitza per climatitzar els llars

L'estudi que ha realitzat l'Institut Cerdà, especialment en termes de les despeses energètiques, la tendència, fa també una radiografia del consum energètic a l'estalvi i apunta que més de la meitat de la que s'utilitza a les llars andorreses es dona a fer funcionar les climatitzacions. En concret es parla d'un 52% destinada a aquest ús. L'ètica que s'utilitza per fer funcio-

nar els electrodomèstics i als diferents apartats de la llar significa un 22% de l'energia total consumida. En tancat posició d'aquest estudi d'ètica figura l'increment d'ús d'aigua, un 20% dels habitants del país en les seves llars han demanat més que per aquelles que tenen instal·lades unes 7% de l'energia que es gasta als habitatges del Principat serveix per

l'energia als immobles. Aquest distribuït del consum de l'energia ha que el gas s'ha de fer servir tant a les llars com a un 74% de tota la despesa. La resta, que sent un 24% de la meitat elèctrica. La despesa més important que es fa en el consum de gas és per a calefacció i l'escalfament de l'aigua, i el 26% restant es destina a diferents usos.

punt de mira

Tanquem els llums

JORDI PASQUES

La XX Diada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent va ser pedagògica com mai. Es va parlar de l'energia al Principat, focalitzant-ne tots els aspectes, des de la producció i consum fins a noves maneres de produir-ne, més enllà de la hidroelèctrica. Com era d'esperar, es van posar sobre la taula els reptes globals i, per tant, locals, de les societats industrialitzades, que veuen com les reserves de combustibles fòssils

vau pel camí d'acabar-se i més d'hora o més tard hauran de plantejar-se noves maneres de tenir i servir-se de l'energia d'ús domèstic, industrial i públic. Entre les propostes d'energies a tenir en compte, les anomenades renovables, que se serveixen del vent, del sol, de l'escalfar interna de la Terra, de les descàrregues dels llamps. A aquestes alçades de civilització totalment dependent de l'electricitat, arreu hi ha científics i investigadors capficats a inventar la manera de produir energia a cost raonable, neta per al medi ambient, de bon emmagatzematge, que és uns dels

problemes de l'energia elèctrica en massa i a la vegada que sigui abundant.

Tot i que a Prada els ponents van ser molt clars i gràtics a l'hora de parlar de la problemàtica, la sensació de tots els assistents va ser que depenia molt també del comportament de cada llar, de cada empresa, de cada administració pública. Des d'unes mesures de reducció de consum, d'estalvi energètic, de tancar els llums quan no fan falta, si no es converteix en norma general i costum familiar, empresarial, governatiu. Potser la calor patida a Prada, com cada Diada, fruit de

disseny d'edificis mal pensats, energèticament densos, ajuda a entendre que ambients poc còmodes són insostenibles per guaire temps. A escala humana, a escala andorrana i a escala mundial. Així que tanquem els llums sobers i quan no fan falta i bona nit caragosa.

REPORTATGE PÀGINA 9

Energia des del cel

Un expert treballa en un projecte per captar energia dels llamps

El llamp, font d'energia.

Diari d'Andorra
Dimecres, 30 d'agost del 2009

REPORTATGE | APOSTA PER UNA ALTERNATIVA A LES FONTS TRADICIONALS

Energia des del cel

Angel Rodriguez, expert en la tecnologia de protecció contra els llamps, treballa des de fa anys en el disseny d'un aparell que ha de per-

metre atreure i gestionar de forma eficaç la força de les descàrregues i transformar-les en electricitat.

GABRIEL PÉREZ
Escritor i Enginyer

La Diada andorrana celebrada fa una setmana a la població francesa de Prada de Conflent va servir per apuntar una diversitat important d'opinions en relació al tema central de la jornada, l'energia. La més innovadora, però, va procedir d'Angel Rodriguez, director general de l'empresa Invençió Nova Tecnologies (INT), que va fer una aposta ferma per una font energètica que fins ara no s'ha tingut en compte: les descàrregues elèctriques dels llamps, un camp on esperem avançar en els propers anys.

Aquest tècnic i la seva empresa s'han especialitzat en els darrers anys en la racionalització d'equips de protecció contra aquest fenomen meteorològic, buscant la innovació, i és que els seus paral·lamps, a diferència dels tradicionals que tenen com a objectiu ser un escut per a les descàrregues, treballen per dispersar els camps electrostàtics que es generen a l'aire i que atreuen els llamps. D'aquesta forma, explica Rodriguez, "s'elimina el perill dels rebots indesejats que es poden provocar als edificis adreçats".

"La investigació que ha permès dissenyar aquesta tecnologia també ha portat la idea d'aprofitar el potencial energètic d'aquests fenòmens. El punt clau és que el llamp, pròpiament dit, no es pot gestionar. Primer cal reduir el seu efecte sismològic per fer-ho i s'han de separar els seus components pel camp magnètic, l'elèctric i l'electromagnètic", explica l'expert, que la seva entitat està en l'aparell que ha de permetre portar a

Angel Rodriguez empenya algun dels dissenys que ha preparat.

terme aquest procés clau en la seva feina.

"Termin un disseny ja fet i esperar poder fer el prototip per a l'any vinent. Després caldrà fer proves de camp", comenta Rodriguez, que defensa els avantatges que pot tenir aquest tipus d'energia per davant d'altres d'alternatives que tenen més desenvolupament com l'eòlica o la solar. "Parlem de poder crear megawatts de potència neta, sense contaminació, sense necessitat d'un procés de transformació química", assegura el director general d'INT.

El prototip podria estar enllestit l'any vinent

Un altre punt a favor d'aquest sistema, sempre segons el seu impulsor, seria que una hipotètica planta no necessitaria ocupar un terreny molt extens. "La zona de captació seria petita, d'uns deu per deu metres com a màxim. Això suposaria un cost molt baix que, per exemple, una central eòlica", assegura Rodriguez, que també apunta que la planta actuarà com a mecanisme defensiu "per evitar accidents ja que els llamps no cauen en les poblacions properes". L'expert indica que, en aquest cas, igual d'important que els mateixos aparells per

Tres bones zones per a una central

Després dels darrers cinc anys, l'ITR i Angel Rodriguez han portat a terme un estudi sobre l'activitat dels llamps a diferents zones d'Andorra -les Parladès a Font-randa, la zona de l'Hospital a la vall, Engolasters, el coll de Carillo i Pla de la Creu... A més, en els propers mesos es poden poder tenir disponibles un mapa ja definitiu sobre el risc conegut de descàrregues a tot el territori.

Arb aquesta informació, s'ha pogut determinar quines són les millors ubicacions possibles per a una central energètica. Així, Rodriguez apunta principalment cap a tres llocs: la zona del Casermeu, la Ribassa i Urbinò, que compten amb una elevada activitat d'aquest fenomen.

amb aquesta informació, s'ha pogut determinar quines són les millors ubicacions possibles per a una central energètica. Així, Rodriguez apunta principalment cap a tres llocs: la zona del Casermeu, la Ribassa i Urbinò, que compten amb una elevada activitat d'aquest fenomen.

atreure les descàrregues seria la capacitat d'emmagatzemar l'energia per poder aprofitar els punts àlgids d'activitat.

Rodriguez avisa que la quantitat d'energia que es podria generar no canviaria en cap cas la dependència del país, però sí apunta que "seria una alternativa per augmentar la producció pròpia". A més, la tecnologia "és possible exportar a altres països". Aquest tipus d'energia, assegura, té futur ja que "el canvi climàtic està provocant que l'activitat dels llamps sigui cada cop més elevada a tot el món".

Nacional

9

de la nova agenda

Tots a Meritxell a cercar el somriure

Em comprometo a somriure per la meua fe i per omplir d'amor la meua vida i la dels infants

MOSSÈN RAMON DE CANILLO

Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent. Dimarts i dimecres, 18 i 19 d'agost. Participo al taller organitzat per Església Prada, espai de reflexió des d'una sensibilitat oberta.

Em sento un acusat. "La heràquica eclesialística ha perdut el somriure" denuncien els confederats que van defenir: Sans, Romeu, Gil, Gaix, Paig, Barques, Sola, Molina. Una acusació confirmada per un canillone que ha tirat a casa, després de 50 anys de treball a França: "La gran d'Església que mana, no té ni tan sols el somriure comercial." Sinuorament, això em fa mal. Ha de les meves endevinalles més estimades per a la màquina de colònies (i també per als monitors) és: "Quin és el tresor més valuós del món que no ens costa cap cònim d'eurola? No m'ho endevinen gairebé mai." És el somriure, els confío amb un ample somriure.

El somriure és un dels trets propis de la persona. De animals plenen, però no somriuen. Del nadó que acaba de venir al món, tots esperem el primer somriure: em contia la Laura, exmestrona d'ANA, que ha regalat al paper un germanet d'Arnau. El papà, treballant pel primer somriure, condona "aquest bebè és decididament, el més precós del món". Demana als 41 nenes i nois del campament "Tamarros d'AINA:

"Què aportareu al grup durant aquestes 11 dies acompanyat al pànel gran de la vall d'Indos? Quatre m'escric "somriures". Un motiu: "El meu somriure".

Fa dies, una amiga lectors em demana per què escric sempre "la meua Confident em somriu" en lloc de "la meua Confident em diu". Per dos raons. Li comento: a) Perquè Maria és la meua mare del Cel, i com a totes les mares, la melodia del somriure és la que més els escaca. b) Perquè en un món on el mastruccionament, la marginació, la incomprensió són mmedes de canvi, he buscat asseguerament el seu somriure que és tan humà i és diví. Sant Bernat va escriure: "El somriure de la més entant de totes les criatures, donat a tots cosaltes, es redueix la nostra dignitat de fills de Déu. I encara més: El somriure de Maria és la imatge de la tendresa de Déu".

D'avui en vuit, pugem tota la gent d'Andorra al santuari de Meritxell a cercar el seu somriure. Contemplem aquest somriure celestial, un somriure pur, sense ambivalències; un somriure ple de bondat que ens reconforta i guareix. El Papa Benet XVI em deia a Lourdes, ara fa un any: "Preghier per trobar amb el somriure de Maria no és el fet d'un sentimentalisme devot o passat de moda, sinó, sobretot, és l'expressió justa de la relació vi-

vent i profundament humana que ens lliga amb aquella que el Crist ens ha donat per mare." Mirem fixament els seus ulls romàntics: Contemplem la des del nostre nu-res! Ella és tan a prop nostre! Maria somriu perquè tot el seu ésser irradia amor. La nostra mare del Cel és una dona de carni i ossos que ens veu, ens escolta, comparteix les nostres pèl·les i les nostres alegries, plora i somriu. Santa Teresita de Lisieux, postada en el llit de la malaltia, deia: "És aquest somriure ple de compassió que em guareix."

Totes les ciutadanes i tots els ciutadans d'Andorra necessitem del somriure de la Mare de Déu de Meritxell per viure. Llegem en els milers de llibrons que per la seva Festa -i durant l'any- creem als seus peus: "En les proves de la vida, Ella, la dona forta del Cabari, ens dona la foralesca. En una societat en crisi, Ella, Meritxell (Llum de migdia), il·lumina el nostre camí embolat per seguir. En un món on és més fàcil tirar la tovallola de la lluita per canviar allò que és pecat, Ella, la vídua perquè ha regred, ens dona la feitura de l'esperança. Nosaltres

que tenim la mà trencada a dividiu, orquestrat, marginat, aviatat prejudiciat... Ella ens odona la seva falda de mare per agermanar-nos a tots en el calli d'una autèntica Comunitat, *Virgos Unita Fortiter*. Meritxell ens fa de la somriure a condició que no em el quedem egòstament per a nosaltres sols. Hem d'oferto a tots els qui en tenim necessitat: "Tu somriure? No costa res i no té preu." El Papa Benet XVI predicava a Lourdes: "Hem de ser testimoni del somriure de Maria." Hi ha qui ens enserra a fer-ho: La Mare Teresa de Calcuta. Ella anava als pous de la misèria dels pobres per portar-hi la tendresa de Déu. "Somriure -deia a les seves germanes monges-, no us podreu mai imaginar el bé que un sol somriure és capaç de produir!" La Mare Teresa, diuen, parlava poc de Déu, però sabia fer-ho present per la bondat del somriure. La Mare Teresa ha riuogut la nit més fosca de la crisi de fe, i no obstant això ens ha donat a tots els somriure de Déu.

Per tants somriures rebuts de la meua Confident, en la Diada, em comprometo somriure per dir la meua fe, somriure per manifestar la meua esperança, somriure per omplir d'amor la meua vida i la dels infants.

Gràcies, Meritxell, pel teu somriure amb el qual assenyales Andorra el camí per seguir.

Diari d'Andorra, 9/09/2009

Alexandra GREBENNIKOVA

Energia positiva

22a Diada Andorranca a la XI Universitat Catalana d'Estiu, 22 d'agost. Fa molta calor a les aules. Parlem de l'energia a Andorra. En Joan-Marc Miralles obre la Diada dient-nos que "l'energia en un sentit físic estricte és la capacitat d'un sistema per realitzar un treball". Jaume Sobrequés, el rector de la UCE, ens diestja: "Que tingueu energia!" i denota la importància de publi-

car les ponències presentades. El tema a l'abordat des del punt de vista econòmic, històric, polític i científic. S'analitzen diferents tipus d'energia, els seus avantatges i inconvenients. L'energia eòlica, geotèrmica, hidroelèctrica, l'energia dels llamps...

L'Alex Fusté ens adverteix del perill d'introduir anòs, car, petrol, etc., com a pactu financer, i ens fa saber que l'entrada de capital inversor especulatiu acaba derivada en crisis econòmiques. La balada de tipus d'interès pot representar "la major operació conjunta de finançament d'un model de creixement que no ha generat sinó desigualtats crònica". Sortim a dinar convertida de la necessitat d'invertir en empreses, en lloc d'invertir en matèries primeres.

La Silvia de Cambra denuncia la contaminació lumínica ("os perd la finestra de l'univers") i ens mostra l'exemple

del llum que hauríem d'utilitzar: una bombeta LED. Se'ns fa recordar que la central elèctrica de Russa es va crear per exportar l'electrificat, i no va ser fins a l'any 1974 en què el fetur de la producció hidroelèctrica es va equibalar amb el consum elèctric. Avui en dia, però, no és possible evitar ser dependents, ja que un grandíssim percentatge de l'energia que gastem és importat de França i Espanya.

La FEDA aposta per la diversificació energètica. Aparen que la General d'IL de Sòsdeu registra la potència d'entrada en funció de la demanda en energia tèrmica dels clients. Hi ha veus en contra del monopoli. Un dels ponents proposa crear l'Institut Andorrà d'Energia. Fei d'actes i interessant. Iniciats a tots, empresaris, científics, polítics... Que tingueu energia.

el Periòdic, 25/01/2009

ENTITATS • ASSEMBLEA ANUAL

La SAC consagra l'any a Darwin, Xuriguera i l'energia

La formació continua i l'astronomia seran els altres eixos dels cursos

EL PERIÒDIC
SISCALDES-ENFOQUEM

L'assemblea anual de la Societat Andorrana de Ciències (SAC) va aprovar divendres el programa d'activitats previst per al 2009. Tal com s'havia anunciat, el bicentenari del naixement de Charles Darwin -l'autor de l'origen de les espècies- serà la gran efemèride que es commemorarà aquest curs, amb un cicle de conferències que obrirà Lluís Serra, catedràtic de genètica de la Universitat de Barcelona. Serà en una data encara per determinar. També no se sap on s'impartirà. El que està clar és que no serà a la sala d'actes de Prada Casadet, sinó fins ara de les activitats ordinàries de la SAC, després de que el Govern hagi decidit no renovar el contracte anual de la sala. Les entitats que se'n beneficiaran s'hauran de mudar ara al centre de formació professional d'Aixoval a buscar alternatives... que ja no seran gratuïtes. La SAC, a través de Mach, s'haurà de moure molt probablement a la Un-

versitat de Barcelona. Serà en una data encara per determinar. També no se sap on s'impartirà. El que està clar és que no serà a la sala d'actes de Prada Casadet, sinó fins ara de les activitats ordinàries de la SAC, després de que el Govern hagi decidit no renovar el contracte anual de la sala. Les entitats que se'n beneficiaran s'hauran de mudar ara al centre de formació professional d'Aixoval a buscar alternatives... que ja no seran gratuïtes. La SAC, a través de Mach, s'haurà de moure molt probablement a la Un-

Angels Mach.

versitat de Barcelona. Serà en una data encara per determinar. També no se sap on s'impartirà. El que està clar és que no serà a la sala d'actes de Prada Casadet, sinó fins ara de les activitats ordinàries de la SAC, després de que el Govern hagi decidit no renovar el contracte anual de la sala. Les entitats que se'n beneficiaran s'hauran de mudar ara al centre de formació professional d'Aixoval a buscar alternatives... que ja no seran gratuïtes. La SAC, a través de Mach, s'haurà de moure molt probablement a la Un-

versitat de Barcelona. Serà en una data encara per determinar. També no se sap on s'impartirà. El que està clar és que no serà a la sala d'actes de Prada Casadet, sinó fins ara de les activitats ordinàries de la SAC, després de que el Govern hagi decidit no renovar el contracte anual de la sala. Les entitats que se'n beneficiaran s'hauran de mudar ara al centre de formació professional d'Aixoval a buscar alternatives... que ja no seran gratuïtes. La SAC, a través de Mach, s'haurà de moure molt probablement a la Un-

versitat de Barcelona. Serà en una data encara per determinar. També no se sap on s'impartirà. El que està clar és que no serà a la sala d'actes de Prada Casadet, sinó fins ara de les activitats ordinàries de la SAC, després de que el Govern hagi decidit no renovar el contracte anual de la sala. Les entitats que se'n beneficiaran s'hauran de mudar ara al centre de formació professional d'Aixoval a buscar alternatives... que ja no seran gratuïtes. La SAC, a través de Mach, s'haurà de moure molt probablement a la Un-

el Periòdic, 31/01/2009

BALANÇ DE L'ANY PASSAT A L'ASSEMBLEA ORDINÀRIA

La SAC tanca el 2008 amb un dèficit de 3.741 euros

L'any passat van ingressar 69.913 euros i van gastar 73.654 €

EL PERIÒDIC
ANEXORRA LA VELLA

La Societat Andorrana de Ciències va tancar els comptes del 2008 amb 3.741 euros de dèficit. Aquesta informació es desprèn del balanç aprovat en la darrera assemblea ordinària de l'entitat, que reflecteix que durant l'any passat es van percebre uns ingressos de 69.913 euros i mes despeses de 73.654 euros, va informar

ANA. Tot i les xifres negatives, es va acceptar mantenir la quota de soci a 22 euros, però limitant les despeses d'enviament d'actes a través del correu postal. A més, la SAC ja va anunciar que intentaria buscar nous fonts de finançament per poder dur a terme el programa previst. L'organització va aprofitar l'assemblea ordinària per fer balanç de les accions, fent una especial menció al finançament d'algunes activitats. D'altra banda, es va constatar que la publicació de les Jornades està assegurada per part de la Fundació Credit Andorrà. Així mateix, la

publicació de la 23a Diada Andorrana a l'UCE realitzada el 2008, encara està assegurada per Andhanc, però no la 22a Diada Andorrana que es realitzarà el tercer disabte d'agost del 2009 a Prada de Conflent sota el títol 'l'energia a Andorra'. Per a les 15a Jornades que es realitzaran al novembre, es tractaran les necessitats de formació professional i universitària al país. Pel que fa a la publicació dels Paquets de Recerca Educativa, la SAC es troba en converses per poder seguir disposant del suport de Banca Privada d'Andorra. Les conferències encara no tenen patrocinador fix. I de moment es diu a terme amb uns ajuts del Comú d'Andorra la Vella i el Ministeri de Cultura. Tot i que des de la SAC assenyalen que no cobren la despesa. ■

Angels Mach.

el Periòdic, 20/04/2009

Elections 26-A

Les idees

Medi Ambient. El canvi climàtic és una de les majors amenaces de l'espècie humana dels propers decennis. Avui és imprescindible

un programa polític sense accions concretes per preservar el nostre entorn natural. Per a totes les formacions és una prioritat.

Pàgines 6 a 17 >>>

Agència Nacional de l'Aigua i cultura de l'estalvi energètic

El nostre natural de que gaudim al nostre país no és un sòl feliçment patrimonial que tant valora el visitant i el turista de muntanya. El medi ambient canvia de la pedra al toc per a un correcte creixement i per a una òptima utilització dels recursos que que disposem. Tenim la oportunitat que medi ambient, desenvolupament econòmic i progrés social es

podem integrar. Aquesta és la carta de presentació de Caixell i Reforma i (CI) pel que fa a la política relacionada amb el medi ambient, a la qual tenim un compromís en el sentit que «els nous reptes vindran marcats per tres àmbits fonamentals per a un futur sostenible: el consum i la producció, els recursos naturals i l'energia».

Amb aquest convenciment, la col·lecció que lidera Joan Gabrier proposa el foment de la reducció del consum energètic dels edificis existents una campanya d'informació als consumidors i aplicat el sistema de l'etiqueta energètica per a habitatges, el desenvolupament de la cultura de l'estalvi energètic com a forma d'inversió per a un futur més sostenible; la disminució de la dependència d'energia de l'exterior produint-ne més amb la instal·lació gradual d' sistemes d'energia renovable; i l'elaboració d'un pla per disminuir

la pressió de residus de la població i dels agents econòmics; la creació de l'Agència Nacional de l'Aigua com un òrgan rector de la gestió de les aigües del país i amb l'objectiu d'aconseguir un millor aprofitament; l'increment dels esforços per conscienciar la ciutadania sobre el consum responsable de la cultura de les tres D: Reduir, Reutilitzar i Reciclar; la negociació amb els comuns d'un barem d'excepcions fixat per a aquells professionals, persones físiques o jurídiques, que utilitzen materials ecològics en la construcció.

Més eficiència energètica i ús d'energies renovables

En matèria de medi ambient, per a l'Alternativa les principals línies a assolir de manera immediata són la reducció de les emissions de gasos contaminants, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i dels vehicles de l'Administració i l'impulsió de la utilització d'energies renovables. Per aquest motiu, el programa dels socialdemòcrates en aquest capítol

se centra en quatre eixos: la gestió dels residus, el transport, l'energia i el medi natural. La pedra angular de les iniciatives del PS en relació a la gestió dels residus és la modificació de la llei relativa a la construcció i explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra i respectar o rescatar el contracte de concessió signat entre

el Govern i la societat Centre de Tractament de Residus d'Andorra SA amb una doble finalitat: Modificar l'objecte del contracte per poder recollir i instal·lar una cel·la més moderna i haver d'instalar un nou, i renegociar les modalitats i condicions de finançament. Quant al transport, l'Alternativa planteja, entre d'altres, el foment dels busos fixos i dels vehicles linc-puc i el gas natural licuat, el replantejament del gran dual dels busos laborals, el foment del telefeblud i d'altres solucions de transport col·lectiu per als treba-

lladors fronterers. Respecte a l'energia, els socialdemòcrates es comprometen a fer una auditors energètica a l'Àrea Nacional, a reduir el consum d'energia de l'Administració i el sector públic i a establir un marc legal clar i modern per regular la relació del Govern amb les distribuidores d'electricitat. I sobre el medi ambient, l'elaboració d'una llei de prevenció dels riscos naturals i d'una llei d'impacte ambiental, a més de la regulació legislativa de la gestió de la vall del Madriu.

APC9

Ser el primer país del món en respecte a l'entorn natural

L'Andorra ha de ser el primer país del món en respecte a l'entorn natural. Aquest és l'objectiu que ha de tenir el país en el capítol de medi ambient, segons Andorra per Costi APC9 i és que, per la biomassa que troba el Jacari Bonome, el medi ambient es situarà de la manera més respectuosa del futur i per aquest mitjà, preservarem el paisatge

VERDS D'ANDORRA

Pacte nacional per a una nova cultura de l'energia

Tal com era previsible, l'apartat dedicat a la preservació del medi ambient és una de les parts les quals més protagonisme té en el programa electoral dels Verds d'Andorra. Així, en l'àmbit de la sostenibilitat, els ecologistes proposen un transport públic real, i per assolir aquest objectiu cal tenir millores de les connexions del transport públic

UNP

Enduriment dels controls per protegir la flora i la fauna

La proposta d'Unió Nacional de Progrés (UNP) per fer més el país és el visible de la mateixa declaració de principis de la formació i el treball que es fan en el seu segon punt destacat, i una banda, que planificarem a llarg termini mitjançant un model de desenvolupament equilibrat amb l'ètica. És el cas de les mesures proposades

ART + POLITICA

Un llibre recorda la història de gravador Viusa i de l'escultora Gali

Una parella d'artistes que es varen quedar a l'exili, presentat a Prada

El creador del Centre de gravat d'Encamp va estar molt lligat a Andorra

AL*

Més viusa i de la seva obra, un llibre escrit per Pàgola que abastava presentat tota la vida de l'artista. El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista", és una obra que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista". El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista". El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista".

El mestre Jaume Sureda i el mestre Jaume Huguet, els autors del llibre "Un llibre sobre la vida de l'artista".

la figura LES AUTORES VOLEN RESCATAR DE L'OLIBET EL GRAVADOR INFLUENT

Més viusa i de la seva obra, un llibre escrit per Pàgola que abastava presentat tota la vida de l'artista. El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista". El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista". El llibre, que duu el títol de "Un llibre sobre la vida de l'artista".

del que s'ha establert contínuament. Igualment, i són a sectors concrets. Andorra per Costi APC9 i és que, per la biomassa que troba el Jacari Bonome, el medi ambient es situarà de la manera més respectuosa del futur i per aquest mitjà, preservarem el paisatge

mensuals, trimestrals i anuals i incorporar un nou cop al país de les històries creatives i a través de la cultura i el medi ambient. És el cas de les mesures proposades

disseminar els desparadors d'aigua i la promoció de la implantació d'aigua als edificis i els centres de control per protegir la flora i la fauna i el medi ambient. És el cas de les mesures proposades

el Periòdic, 18/08/2009

Un curs a l'UCE sobre Andorra i el Tractat dels Pirineus

La Presència d'Andorra a l'Unió Nacional de Progrés (UNP) per fer més el país és el visible de la mateixa declaració de principis de la formació i el treball que es fan en el seu segon punt destacat, i una banda, que planificarem a llarg termini mitjançant un model de desenvolupament equilibrat amb l'ètica. És el cas de les mesures proposades

El grup de treball a l'UCE sobre Andorra i el Tractat dels Pirineus és una iniciativa que té com a objectiu recordar la història de la nostra terra i el seu paper en el desenvolupament de la nostra nació. El grup de treball a l'UCE sobre Andorra i el Tractat dels Pirineus és una iniciativa que té com a objectiu recordar la història de la nostra terra i el seu paper en el desenvolupament de la nostra nació.

DIADA ANDORRANA

Radiografia de l'energia a la Universitat d'Estiu

EL FINANCIER DEBATE

L'energia al Principat serà el tema principal de la 12a Diada Andorranera organitzada a Prada de Canillo fins a la Universitat Catalana d'Estiu. La jornada tindrà més de vint ponències de personalitat com ara el ministre d'Economia i Finances del Govern, Ferr López, o de tecnològics com ara Olga Adellachs, Jordi Cadena i José Sanjaume, que a vegades representaran les formacions polítiques Coalició Reformista, Socialdemocràcia i Verds d'Andorra respectivament.

Les conferències serviran per marcar els reptes de l'últim dels

Març, en la presentació de l'Desenvolupament. Les conferències plantegen els reptes que s'hauran d'assolir per mantenir els nivells de creixement i l'energia actual amb més recursos cada vegada més limitats.

A més, i gràcies a la col·laboració econòmica de Fedra, s'establirà un fons amb el recull de donacions que servirà per, per primera vegada, es portarà a internet. El fons de la Diada Andorranera té una ajuda del 90% de la institució a quatre establiments que podran participar en tota la jornada dels dies de la Diada Andorranera i l'Unió Nacional de Progrés (UNP) per fer més el país és el visible de la mateixa declaració de principis de la formació i el treball que es fan en el seu segon punt destacat, i una banda, que planificarem a llarg termini mitjançant un model de desenvolupament equilibrat amb l'ètica. És el cas de les mesures proposades

Torn de paraula

L'energia, un concepte en transformació

ARTICLE
POLI

Més enllà de la física clàssica, que ens parla d'una energia que es pot transformar d'una forma a una altra, en què es basa el concepte de l'energia que ens arriba a casa?

(entrevista a **Sergi Mux** i **198**) com, dels models científics sobre els quals s'ha desenvolupat el vent i l'aportament. Aprofitar el sol, el sol i la geotèrmia són alternatives per obtenir energia de manera sostenible en la història de les societats humanes. I és el resultat dels avanços de la tecnologia i de les seves ambicions expansionistes, les variacions temporals i l'alta dependència en un model de creixement sense límits, que ens ha portat a aquest punt de desmesura.

El vent és el resultat de la rotació de la Terra, de les variacions de la temperatura i de les pressions atmosfèriques i de la diversificació i l'extensió de la superfície terrestre. És un fenomen físic ineludable per poder aconseguir l'energia que necessitem.

La **22a Diada Andorrana** a la **Universitat Catalana d'Estiu** de Prada de Conflent, el proper 22 d'agost, com a tema central té el repte de desenvolupar una política energètica que tingui en compte la sostenibilitat i la seguretat energètica.

El **Principat** té un potencial enorme per a la producció d'energia renovable. És una de les regions més riques en recursos naturals d'Europa.

La **Crònica d'Europa** a Catalunya el 1974 en el seu moment de màxima capacitat d'absorbir el petroli dels països del nord.

El **Principat** té un potencial enorme per a la producció d'energia renovable. És una de les regions més riques en recursos naturals d'Europa.

El **Principat** té un potencial enorme per a la producció d'energia renovable. És una de les regions més riques en recursos naturals d'Europa.

CELEBRACIÓ DE LA 22a EDICIÓ EN EL MARC DE LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

L'energia centra la 22a Diada d'Andorra

○ Diversos ponents donaran la seva opinió avui durant tot el dia a Prada

○ La biomassa, el carbó vegetal o la geotèrmia, temes a debat

Una sessió de la Diada de l'Energia.

○ Diversos ponents donaran la seva opinió avui durant tot el dia a Prada

○ La biomassa, el carbó vegetal o la geotèrmia, temes a debat

La 22a Diada Andorrana també serà un moment clau per a la gestió de l'energia i la sostenibilitat. Els ponents tractaran temes com la biomassa, el carbó vegetal o la geotèrmia. La Diada és una de les principals activitats culturals i científiques d'Andorra.

2,20 € EL PERIÒDIC D'ANDORRA / DIMENGE 22 D'AUGOST DEL 2009 / PAVILLO DE LA MOLLA 13, 17 I 19 PLATJA ESCALDES-ENGORDANY TEL. 786.200 / www.periodicandorra.com / DIRECTOR: JOAN MARXAN BAGES

el Periòdic dg. 23

CELEBRACIÓ DE LA 22a DIADA D'ANDORRA

Prada analitza el repte de l'energia alternativa

|| Els experts insisteixen que s'ha de reduir la dependència energètica respecte a l'exterior || Indiquen que la geotèrmia com l'opció que més s'adaptaria a l'orografia pròpia del Principat

Experts, ponents i assistents, durant la jornada de la Diada d'Andorra, en el març a Prada de Conflent.

TEMA DEL DIA Pàgines 3 i 4

Prada d'Andorra

ANALISTES I EXPERTS DEBATEN SOBRE EL PASSAT, EL PRESENT I EL FUTUR DE L'ENERGIA

Prada analitza com substituir els carburants i millorar la producció

«L'alta dependència de les exportacions obliguen a cercar alternatives autòctones sostenibles» «El ministre d'Economia i el director de Feda van anul·lar les seves ponències a última hora»

CLÀRIA GARRICA*
PRADA DE CONFIDENT

La 22a Diada d'Andorra de Prada de Confident va posar sobre la taula pública el debat dels carburants i les energies sostenibles. Pel que fa als carburants, els ponents i experts que van participar en la jornada van coincidir en la necessitat de buscar urgentment alternatives i substitutius. D'una banda, i tal com va explicar el director d'inversions de Feda, Xavier Forné, perquè s'hem d'intentar reduir la dependència energètica d'exportacions, que actualment és de més del 96%. De l'altra, perquè els estuats internacionals parlen sobre el fet que «el pic de generació del petroli començarà a decaure a partir del 2010, o el 2020, segons la OPEP», tal com va informar durant la presentació de la diada el vicedirector per les relacions de l'UFCI amb Andorra, Eric Jover.

Entre les propostes tractades pels 15 ponents, sumades a la lectura de les ponències dels que no van assistir, es van proposar diverses alternatives que el Principat pot adoptar i que poden millorar la producció pròpia, reduint així les exportacions. Entre elles, el gas natural líquid, la biomassa forestal, l'energia hidràulica, l'eòlica, la solar, el carbó vegetal, la geotèrmia i fins i tot l'energia que desprenen els llamps. També es va fer un repàs històric de com l'energia ha influït en el desenvolupament social i econòmic del Principat.

De totes aquestes energies i opcions, sembla que la geotèrmia, consistent en agafar l'energia calòrica del subsòl, seria la que millor s'adaptaria a l'orografia del territori.

En aquest sentit, la consellera general per Coalició Reformista, Olga Adellach, va parlar de tenir en compte les característiques del país a l'hora d'escollir una o altra energia renovable. L'exemple seria l'eòlica, «és beneficiosa però genera un impacte visual que no ens beneficia, tenim en compte que som un país que viu del turisme. Una idea similar a la que va donar el conseller ge-

►► Experts, ponents i assistents, durant la jornada matinal de la Diada d'Andorra,ahir.

neral del Grup socialdemòcrata en afirmar que «no hem de copiar totes les legislacions de fora; s'ha demostrat que moltes no funcionen».

La participació des del Govern també es va centrar en la producció de noves energies partint de la sostenibilitat, i que vol aconseguir-se a través del pla Estratégic de l'Energia 2006-2015, llegit per una estudiantina de la universitat davant l'absència de la responsable del bloc tècnic del Ministeri d'Economia i Finances, Helena Clemente. El pla té per objectiu disminuir la intensitat energètica, dissociar el consum d'energia del creixement econòmic a partir de l'eficiència, impulsar les energies renovables i lluitar contra la contami-

nació, entre d'altres. De moment, però, sembla que els carburants segueixen dominant el panorama energètic del país. Des de 1983 i fins a l'actualitat, el seu consum total (per a vehicles i calefacció) s'ha multiplicat per més de 16, tal com va explicar Ramon Sobosa, tècnic del Ministeri d'Economia. Tot i això, també en part per la crisi i la baixada de visitants, sembla que el seu consum s'està estabilitzant, sobretot pel que fa al gasoil.

DUES ABRÈNCIES DESTACADES / En les ponències, tot i figurar el programa, no va comparèixer el ministre d'Economia i Finances, Pere López, però un calendari excessivament atapeït.

En un breu comunicat, López va reivindicar la política energètica, «una àrea que fins ara ha estat bastant oblidada», i va instar a treballar des del Govern, Feda i els comuns. També fer una crida a racionalitzar l'estalvi i el consum energètic en el 5% en un termini de dos anys», així com la producció d'energies alternatives i renovables. L'altra absència destacada va ser la del director de Feda, Albert Moles, que no va comparèixer i no va realitzar la ponència sobre les perspectives de l'energia a Andorra, i que va ser realitzada per Ramon Cereza, director de Desenvolupament Estratégic de la república. ■

*opmic@andorra.ajercedors.com

ff

JOAN MARC
MIRALLES
SECRETARI D'ESTAT DE RECERCA

L'ENERGIA, PAPER CLAU
«El desenvolupament de l'energia durant el segle XXI va estar estretament lligat al creixement econòmic i social del país»

JESUS
GASSET
GERENT D'ENIGAS

MÉS PERMISSIVITAT
«Si es canviés la llei i el particular pogués produir energia elèctrica, s'obririen oportunitats de negoci i d'exportació»

JORDI
CADENA
CONSELLER GENERAL PEL PS

AMB CONSCIÈNCIA
«No hem de copiar i enganxar les normatives d'altres països, hem de tenir seny i adaptar-nos al país que tenim»

OLGA
ADELLACH
CONSELLERA GENERAL PER CR

MÀXIMS ESFORÇOS
«Si fins ara ens hem centrat en la gestió de les aigües i dels residus, ara toca centrar-nos al 100% en la gestió energètica»

ponències destacades

▶▶ Ramon Cereza, a la diada, a la diada, ahir.

RAMON CEREZA, DIR. DESENVOLUPAMENT ENERGÈTIC FEDA «QWALSEVOL ESFORÇ NO EVITA LA NOSTRA DEPENDÈNCIA ENERGÈTICA»

▶ La parafernàlia Fedas, sota el suport i batallat del Govern, treballa per potenciar l'energia autòctona i reduir la dependència energètica dels països veïns (França i Espanya), que representen el 96% de l'energia total consumida. Ramon Cereza, enginyer superior i director de Desenvolupament Estratègic de Fedas i president del Centre de Tractament de Residus, va explicar ahir els diferents directius a seguir, que se centren especialment en tres àmbits: substituir les línies actuals de 110 kV per les de 225 kV, potenciar

projectes de generació de gas natural líquid (biogàs o la Soldad) i potenciar les energies renovables.

▶ Aquest treball permetrà incrementar l'actual producció, tot que «no és possible evitar ser dependents», segons Cereza. Un fet que l'enginyer considera negatiu perquè les previsions (també exposades pels altres ponents) són que l'energia, especialment el petroli, elevarà els seus preus. A més, de moment, les energies renovables continuen representant uns costos molt elevats, fet que no les fa del tot rendibles.

JOEL SAMPER, ENGINYER DE TELECOMUNICACIONS

LA NECESSÀRIA ACTUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

▶ El membre de la comissió de Medi Ambient dels Verds, Joel Samper, va recordar que comptar únicament amb la voluntat de la ciutadania per millorar el medi ambient és ingenu i «ha resultat inútil». Samper va demanar una important dotació de pressupost per crear l'Institut Andorrà de l'Energia, que, entre d'altres, posi en marxa l'Observatori de l'ecologia, emeti certificacions energètiques o informi la ciutadania. Samper va reclamar oportunitat i transport públic.

▶▶ Samper, ahir.

JORDI FONT, ECONOMISTA I EMPRESARI

DEFICITS DEL SECTOR ELÈCTRIC, DESIGUALTATS I MANCA DE CONTROL

▶ L'economista i empresari Jordi Font, vinculat fins fa pocs anys al sector empresarial de l'electricitat, va esdevenir el més crític dels ponents en la seva anàlisi sobre els actuals déficits que presenta el sector. Per una banda, la discriminació que pateixen els usuaris: «No és normal que existeixin diferents tractaments segons la parroquia». Font es refereix al sistema actual, de diferents distribuidors, les quals ofereixen opcions variades als seus clients. D'altra banda, va lamentar que sigui Fedas la que –proposi les tarifes elèctriques al Govern, el qual posteriorment les aprova–.

▶ L'economista també va parlar d'un déficit de control d'operadors distribuidors i va voler constatar la «falta de legislació per regular el sector i la manca de mecanismes específics de control».

▶ Font, a banda de criticar, també va oferir solucions. En concret, dues. Per una banda, crear un organisme públic independent que reguli i controli el sector elèctric, ja que «Fedas no pot a la vegada controlar les altres distribuidores i a la mateixa, va opinar Font. Per l'altra, la creació d'una societat d'informàtica mixta controlada per l'Estat que reunís tots les xarxes de distribució d'electricitat –aquella última més complicada, segons va opinar l'economista. Aquestes opcions donarien més regulació i millorarien el control i la qualitat del sector», va ve Font.

▶▶ Font ahir a una ponència.

el Periòdic, 23/08/2009

Prada analitza la substitució dels carburants
La 22a Diada d'Andorra de Prada de Confites va posar sobre la taula pública el debat dels carburants i les energies sostenibles. Els experts que hi van participar van coincidir en la necessitat de buscar alternatives.

▶ El motor de la universitat.

▶▶ TEMA DEL DIA 3 I 4

DIÀLEGUE

L'EVOLUCIÓ EN ELS DARRERS ANYS

El consum energètic es redueix el 3,9% respecte al 2008

▶ Al juliol es van consumir 21.649 tones de petroli: el de l'any passat, 22.170

▶ Aquesta tendència a la baixa permet retornar als números similars del 2003

OLGA SARDANA
ECONOMISTA I EMPRESARI
El consum energètic a la península ha caigut lleugerament després d'una pujada el 2008. Així ho ha constatat l'Observatori del Departament d'Estatística de Catalunya, que parla d'una reducció del 3,9% respecte als set primers mesos del 2008. En total, s'ha arribat a 117.411 Tones Equivalents de Petroli (TEP), 1.367 tones, en el mateix període de l'any passat i 143.019 TEP en els set mesos anteriors a les d'enguany.

Una altra dada que cal destacar és que el consum energètic a Catalunya ha baixat un 3,9% respecte al mateix període de l'any passat. Així ho ha constatat l'Observatori del Departament d'Estatística de Catalunya, que parla d'una reducció del 3,9% respecte als set primers mesos del 2008. En total, s'ha arribat a 117.411 Tones Equivalents de Petroli (TEP), 1.367 tones, en el mateix període de l'any passat i 143.019 TEP en els set mesos anteriors a les d'enguany.

DESPESES ENERGÈTICA

TONES EQUIVALENTS DE PETROLI (TEP)

El 70% de la demanda d'energia elèctrica prové dels centres de producció i també la generació d'energia ha disminuït lleugerament. Cal tenir en compte que de tota aquesta energia consumida, aproximadament en producció al Principat hi ha un 20% que és consumida a l'exterior.

Reserva per a 21 dies sense gasolina i per a 17 sense gasoil

▶▶ El fet que l'energia atmosfèrica, tot i que s'augmenta, també ajuda a limitar-ne la dependència amb els països veïns. Un estudi elaborat per Joan Soler, tècnic de Transport i Energia del Ministeri d'Economia, ha calculat que el país té una capacitat que li permetria resistir fins a 21 dies sense gasolina i fins a 17 dies sense gasoil.

▶▶ Actualment hi ha 96 estacions de servei amb una capacitat màxima de 44 milions de litres. Aquesta reserva permetria resistir fins a 21 dies sense gasolina i fins a 17 dies sense gasoil. Cal tenir en compte que l'any passat es va consumir un milió d'litres de 284.750 litres de gasoil de l'importació i de 96.300 litres de gasoil.

▶▶ De l'energia hidroelèctrica de Fedas, la resta es importada a través de les línies de transmissió. La capacitat instal·lada, per tant, també implica una dependència dels països veïns. Cal tenir en compte que l'any passat es va consumir un milió d'litres de 284.750 litres de gasoil de l'importació i de 96.300 litres de gasoil.

L'EVOLUCIÓ EN ELS DARRERS ANYS

El consum energètic es redueix el 3,9% respecte al 2008

Al juliol es van consumir 21.649 tones de petroli; i de l'any passat, 22.170

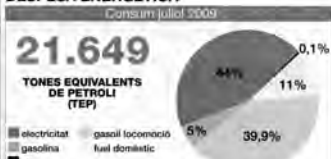
CLARA GARRICA
ESCALDES D'ENGORDANY

El consum d'energia s'ha moderat i ha calgut lleugerament respecte a l'any passat. Així ho fa constar l'Informe del Departament d'Estatística del Govern, que parla d'una rebuixa del 3,9% respecte als set primers mesos del 2008. En total, i fins al 31 de juliol, s'han consumit 174.011 Tones Equivalents de Petroli (TEP). L'any passat, en el mateix període se n'havien consumit 181.019. Per trobar èxits similars a les d'aquest any cal remuntar-se fins a èpoques posteriors al 2004. Sembla que per primera vegada des de força anys la tendència aniria a la baixa. Aquesta rebuixa del consum va en consonància amb el Pla Estratégic de l'Energia 2006-2015, que preveu, entre altres aspectes, disminuir la intensitat energètica del país.

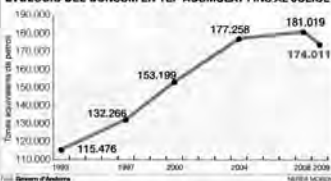
Aquesta tendència a la baixa permet retornar als números similars del 2003

2,4% MENYS QUE AL JULIOL ANTERIOR / Si la comparativa s'estableix per mesos, també queda reflectida la baixada. Aquest juliol s'han consumit 21.649 TEP, mentre que al juliol de 2008 van ser-ne 22.179. La rebuixa, en aquest cas, se situa en el 2,4%. Pel que fa a la distribució d'aquesta energia, l'electricitat continua sent la més demandada, amb 9.423 TEP de 21.679. El segon el gasoil de locomoció, amb 8.719 TEP. Ja de lluny, la gasolina, amb 2.310 TEP, el fuel domèstic, amb 1.095, i el petroli amb 64 i finalment el butà, amb 4

DESPESA ENERGÈTICA

EVOLUCIÓ DEL CONSUM EN TEP ACUMULAT FINS AL JULIOL

El total acumulat d'aquesta distribució energètica presenta diferències similars. I tots ells es redueixen respecte al mateix període de l'any passat. El consum d'energia elèctrica i el de fuel domèstic han disminuït 11,1% i el 2,7% respectivament. Els canvis més acusats, però, són els de la gasolina, que baixa el 7,1% i el gasoil de locomoció, que ho fa fer

el 7,6%. La crisi, la baixada de turistes (que implica menys recàrrega a les gasolineres) i també la conscienciació ciutadana han permès aquests descensos.

Cal tenir en compte que de tota aquesta energia consumida únicament es produeix al Principat l'1% a partir de l'aigua termal. I els gràfics al Centre de Tractament de l'Energia

Reserva per a 21 dies sense gasolina i per a 17 sense gasoil

« El fet que l'energia disminueixi, tot i que lleugerament, també ajuda a limitar-ne la dependència amb els països veïns. Un estudi elaborat per Joan Solsona, tècnic de Transport i Energia del Ministeri d'Economia, ha calculat els dies d'autonomia que l'Andorra el país si s'anul·lessin les importacions de carburants.

« Actualment hi ha 50 estacions de servei amb una capacitat màxima de 44 milions de litres. Aquesta reserva només asseguraria una autonomia de 21 dies per a les gasolines, de 17 per al gasoil de locomoció i de 202 dies per al gasoil de calefacció. Cal tenir en compte que l'any passat es va consumir una mil·liana diària de 204.758 litres de gasoil de locomoció i de 86.368 litres de gasolina.

El 2% de l'energia hidroelèctrica de França. La resta es importada a mitjats anuals des d'Espanya i França. La conseqüent baixada, per tant, també implica una despesa lleugerament més baixa pel que fa a aquesta importació, tot i que el preu dels carburants està pujant en els darrers mesos. »

*garrica@andorra.esperidico.com

Societat

DISSABTE
29 D'AGOST DEL 2009

el Periòdic d'Andorra

ESTUDI COMPARATIU DE L'ENLLUMENAT DEL CARRER

Andorra la Vella representa el 30% del cost lumínic total al vial públic

Aquesta il·luminació va comportar un total de 849.210 euros en tot el país l'any passat

CLARA GARRICA
ESCALDES D'ENGORDANY

El Principat va gastar un total de 849.210,69 euros en l'enllumenat del vial públic l'any passat. Aquest cost va ser captat en gran part per la parroquia d'Andorra la Vella, que va gastar el 30% del total de 849.210,69 euros en un any, en total, la capital va consumir l'any passat 3.455.590 kWh. A menys de la meitat del consum hi ha la parroquia d'Escaldes-Engordany, que va gastar 1.835.627 kWh, la Massana i Sant Julià, amb 1.597.116 i 1.571.653 kWh, respectivament. Canillo, amb 551.855 kWh i El Pas, amb 413.419 kWh, tanquen la llista. Totes dues consumeixen menys d'una quarta part per a l'enllumenat del seu vial que no pas la capital.

Aquest estudi comparatiu, elaborat per Sílvia de Cambra, del Grup d'Amics de les Matemàtiques d'Andorra (GAMMA), també té en compte

ENLLUMENAT DEL VIAL PÚBLIC AL 2008

Les xifres indiquen kw per hora.

Fons: Informació Energètica del GIP

el cost total i deia en evidència la mala gestió d'aquest enllumenat, tant econòmicament com pel que fa a la contaminació lumínica. El cost total de l'any passat, 849.210 euros, ha estat elaborat partint del preu de l'electricitat segons dicta el

Consum total al 2008: **11.303.217 kWh/any**

Cost segons el preu del BOPA: **772.009,72 €** més el 10% del cànon

Cost total de l'any 2008: **849.210,69 €**

BOPA, i sumant el 10% de cànon a aquest cost total.

8% D'ESTALVI / Si els set comuns fossin un dotacionista del seu enllumenat i utilitzessin bombetes més ecològiques, es podria estalviar

el 7,6%. La crisi, la baixada de turistes (que implica menys recàrrega a les gasolineres) i també la conscienciació ciutadana han permès aquests descensos.

Cal tenir en compte que de tota aquesta energia consumida únicament es produeix al Principat l'1% a partir de l'aigua termal. I els gràfics al Centre de Tractament de l'Energia

contaminació

MÉS LLUM QUE A LA SEU

De Cambra va recordar que un estalvi energètic partint de l'ús racional i ecològic de la il·luminació del vial públic representaria, a banda de la ja comentada reducció de costos, una rebuixa de la contaminació lumínica del país. L'ús de fets, que a més de ser la bombeta més contaminant és també la més eficaç, pot permetre reduir fins al 80% d'aquesta energia, i com a conseqüència, de la seva contaminació.

Per contaminació lumínica s'entén l'acció de llum artificial, en molts casos innecessària. Un mapa de l'Associació contra la Contaminació Lumínica del Fons mostra com a les localitats andorranes la contaminació lumínica representa el triple que la de la Seu.

Aquesta unitat, segons de Cambra, pot afectar la fauna i la natura del país. Establir una comparativa històrica, «i Gaiúru hauria viscut en la nostra societat, no hauria pogut estudiar el cel», va concloure l'analista.

PROPOSTES ENERGÈTIQUES MOLT RENDIBLES

Sostenibilitat per millorar l'economia

Una estudi plasma com una millor eficiència en la construcció permetria estalviar 5,3 milions de €

CLARA GARNICA*
ESCALERIS-INNOVADANI

El tècnic David Astrí, expert en energia i construcció i amb empresa pròpia, encamina la seva professió a millorar l'eficiència de l'edificació amb la intenció de convertir les llars en espais menys costosos, energèticament parlant. Però aquesta intenció ecològica i sostenible en el sector de la construcció no amaga, per altra banda, una millora de l'economia familiar i un estalvi a escala nacional.

El seu estudi recent publicat ho demostra i ho clarifica. En els últims cinc anys, el Govern ha atorgat un total de 851.368 m² en superfície destinada a l'habitatge. Les

dades que quantifiquen la mil·liana d'energia en kWh de cada metre quadrat d'aquesta superfície per habitages se situen en els 190. Si a aquests 190, se li multiplica el cost general que té el kWh/m², que es troba en 0,0634 euros, dona com a resultat la xifra de 10,25 milions.

Aquest seria el cost energètic total de les edificacions realitzades des del 2004. Però Astrí assegura que si els habitatges es realitzessin partint dels cànons de l'eficiència energètica, el cost global seria de 4,86 euros, ja que cada metre quadrat només gastaria 90 kWh d'energia. És a dir, el Principat podria estalviar fins a 5,39 milions d'euros i estaria millorant la sostenibilitat, i perquè no, de

►► Construcció eficient ► L'obra de la seu del Consell General és un dels exemples proposats per Astrí.

retros també, la seva dependència energètica amb l'exterior.

«Com aconseguir aquesta reducció? Astrí té la resposta. «Ampliar el grup de les parets per mantenir millor la calor, encerrar els edificis a la llum solar també per escalfar o fer grans finestres per reduir la necessitat d'il·luminació artificial». També sembla tant complicat...

Menys despesa familiar

El Principat estalviaria, però també ho faria el nucli familiar, ja que la despesa energètica té un gran im-

LA CALEFACCIÓ DE GASOL

Té un cost de 1.920 euros l'any per a una llar amb tres persones, i de 640 euros anuals per habitant

UNA BONA EDIFICACIÓ

Són exemples d'eficiència energètica el nou Consell General o els futurs habitatges socials a Camp Rossell

parte dins les masses salarials. Per posar un exemple, segons els càlculs d'Astrí, una família necessita el sou d'un dels seus membres d'un mes per pagar la calefacció anual de gasoil». En xifres, estacions parlant de 1.920 € l'any per a una llar amb tres persones, o dit d'una altra manera, d'un 640 euro anuals per habitant.

De moment, però, Astrí explica que tot i que els números ho demostrin, costa arrancar en la construcció actual aquest plantejament. Potser quan siguin conscients de la quantia econòmica, començaran a plantejar-se-ho. Mentrestant, però, Astrí recorda alguns talls que sí són sostenibles i pertanyen de les seves premisses, com ara la seu del nou Consell General, l'edifici Boullard a sobre del Liceu Francès o els habitatges socials que el Comú de la capital ultima a la zona del Camp Rossell. ■

*garnica@andorra.elperiodico.com

el Periòdic, 7-8/9/2009

La finestra oberta

Què és la sostenibilitat

En les darreres setmanes, els mitjans s'han fet resso de diferents estudis presentats entorn de l'estalvi energètic, com va ser l'estudi de l'amiga **Silvia de**

Cambra sobre la contaminació lumínica i formes de contenció, o l'estudi de **David Astrí** encaminat a promoure una construcció més eficient amb estalvi energètic.

Tot dos treballs, que han suscitat l'interès periodístic, no deixen de ser presentats com a vies a explorar per aprofundir la sostenibilitat mediambiental tot millorant l'economia. Aquesta darrera afirmació és creïda l'atenció, ja que sembla que la sostenibilitat encara es continua entenent com un concepte vinculat a l'ecologia o a la protecció del medi i paral·lel al de l'economia. Aquest és un error comú que ve de lluny i que ja he denunciat altres vegades en les meves columnes i que, entre tots, hauríem d'aprendre a corregir.

El terme de desenvolupament sos-

tenible s'aplica al desenvolupament socioeconòmic i que, si bé va aparèixer per primer cop al 1987 en un informe de treball de la Comissió Mundial de Medi Ambient i Desenvolupament de les Nacions Unides, es va recollir el 1992 a la Declaració de Rio. Aquest darrer fet ha portat a assolar sostenibilitat amb medi ambient quan, en realitat, es tracta d'un concepte global que inclou tres àrees: l'econòmic, el social i també l'ambiental.

Cal que els mitjans de comunicació siguin més curiosos en la utilització terminològica

És important que els mitjans de comunicació i els periodistes que «conscientment o no» realitzen una tasca pedagògica important prop dels seus lectors siguin més curiosos en la utilització terminològica per tal de no portar a la confusió uns lectors que després recuperen termes i conceptes desvirtuats.

Tornant a la sostenibilitat, se centra en molts àmbits organitzats diferents: països, regions, viles, barris, cases particulars, prestació de serveis, ocupacions laborals, entre d'altres. I simplificant, podem dir que és el manteniment de l'equilibri entre els recursos naturals, les activitats humanes i tècniques, i els recursos econòmics, la manera de dur a terme una activitat suportable, viable i equitativa. ■

redaccio@andorra.elperiodico.com

Àngel Rodríguez

TÈCNIC EN RISC, PREVENCIÓ DE LLAMPS I EMPRESARI

«Al 2012 tindrem el pic en caiguda de llamps»

CLARA GARNICA

cgarnica@andorraelperiodic.com

Fa 19 anys li es caure un llamp i la vida li va canviar. Majoritàriament un fet així tendria connotacions negatives, però en el cas d'Àngel Rodríguez (l'Arléja, França) es podria dir que en va sortir força ben parat.

La sensació de por d'aquells instants va mutar en curiositat, i l'abso-lut desconecement del món dels llamps i el seu camp elèctromagnètic va derivar cap a un estudi complex, amb diplomes, formacions i la seva empresa actual. Una empresa andorrana i única a tot el món, segons defineix Rodríguez, que opera tant dins les nostres fronteres com arreu del món. L'Àfrica, Sud-amèrica, el Japó i recentment

l'Amèrica, inclosos. La principal missió d'Àngel Rodríguez, resident andorrà des de fa 20 anys, és innovar i experimentar per reduir l'impacte dels llamps a la natura i especialment els seus efectes nocius a la població. Per aconseguir-ho, va dissenyar i comercialitzar l'any 2003 un prototip singular de parاللamps que es distribueix per 48 punts habitables diferents del Principat, així com en 200 per tot el món.

L'èxit d'aquest disseny, que protegeix fins a 100 metres el seu radi, es pot plasmar en el plànol sobre l'estudi de perillositat del llamp a terrenys andorrans elaborat per Meteorfrance. La seva comparativa des del 1997 mostra que s'ha anat reduint en nivells de risc d'atacs de llamps en els últims anys.

Les zones actualment més perilloses són, segons explica Rodríguez i

plasma el propi mapa, el Comapedrosa, la Fontaneda i la Rabassa. Aquest invent és el primer pas, i l'èxit de la seva empresa. El segon, un cop sol·licitat l'aspecte d'evitar l'impacte dels llamps, és aprofitar-ne la seva energia i fins i tot utilitzar-la per «transformar motoculcari-ment un material» en aspectes que cap altre hauria pot aconseguir. L'última nineta dels seus ulls és el fill petit del seu enginy, més portable, que ha dissenyat perquè el puguin utilitzar els viatjers.

Són projectes que de ben segur que acabaran esdevenint realitat i que són fruit d'aquesta obsessió del francès per aquest fenomen meteorològic.

Un fenomen meteorològic, per cert, que Rodríguez i la pròpia NASA asseguren que ha augmentat en densitat d'impactes, posant el canvi

Rodríguez mostra un plànol amb les ubicacions dels seus parاللamps.

climàtic com a un dels principals culpables. En part gràcies a aquest fet, l'empresa de Rodríguez, IN.TAR, continua expandint-se i creixent, tot esperant aquest pic màxim de descàrregues de llamps, que la NASA pronostica de cara a l'any 2012.

Dotar llavors l'Àngel ja haurà aconseguit canviar definitivament els perills de les descàrregues per solucions energètiques, com ara l'ús per a calefacció, cuina o llum interior. Qui li ho hauria dit fa 19 anys, quan va veure venir la tempesta. ■

Recull de premsa

7 DIES

Edició: Premsa Andorrana S.A.

7 Dies, núm. 767-6/08/2009

NUTRICIÓ | ELS ALIMENTS ANTIOXIDANTS AJUDEN A PROTEGIR I OBTENIR EL TDO DAURAT DE LA PELL 22

7 DIES

«

INTERVISTA
TOMÀS MOLINA

El secret no és el pròndic, sinó saber explicar-lo»

767

Edició: Premsa Andorrana S.A. 30.800 exemplars GRATUIT

PASSAT I FUTUR DEL PAÍS, A PRADA

La diada andorrana a la Universitat catalana d'estiu de Prada de Conflent analitzarà, el proper dia 22, el passat, present i futur del Principat i es presentaran una vintena de ponències eminentment tècniques.

ARXIU

La SAC tanca l'exercici del 2008 amb prop de 4.000 euros de dèficit

L'entitat intentarà buscar noves fórmules de finançament per poder fer la seva feina

Entitats

ANA

La Societat Andorrana de Ciències (SAC) va tancar els comptes del 2008 amb 3.741 euros de dèficit. Així es desprèn del balanç aprovat a la darrera assemblea ordinària de l'entitat que reflecteix que durant l'any passat es van percebre uns ingressos de 69.913 euros i unes despeses de 73.654 euros.

Tot i les xifres negatives, es va acordar mantenir la quota de soci a 22 euros, però limitant les despeses d'enviament d'actes a través del correu postal. A més, la SAC intentarà buscar noves fonts de finançament per poder dur a terme el programa previst.

La SAC va aprofitar l'assemblea ordinària per fer balanç de com estan totes les qüestions en què participa, fent una menció especial al finançament d'algunes activitats. Així, es va

constatar que la publicació de les Jornades està assegurada per part de la Fundació Crèdit Andorrà. Pel que fa a la publicació de la 21a Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu feta el 2008, encara està assegurada per Andbanc, però no la 22a edició que es realitzarà l'agost d'enguany a Prada de Conflent.

D'altra banda, pel que fa a la publicació dels Papers de Recerca Històrica, la SAC està en converses per poder seguir comptant amb el suport de BPA. El cicle de conferències encara no té patrocinador fix complet, i de moment es duen a terme amb uns ajuts del Comú d'Andorra la Vella i el Ministeri de Cultura, tot i que des de la SAC diuen que no cobreixen la despesa.

Més andorra, 30/07/2009

La Diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebrarà el 22 d'agost a Prada de Conflent, posarà sobre la taula el present i futur de l'energia a Andorra, i plantejarà els reptes que s'hauran d'assolir per poder mantenir la societat del benestar davant d'uns recursos energètics limitats. La diada comptarà amb una vintena de ponències que giraran a l'entorn dels projectes que estan desenvolupant el Govern i FEDA, així com els d'empreses privades, a la vegada que analitzaran el marc legislatiu idoni perquè aquests projectes es puguin dur a terme. En aquest sentit, Àngels Mach, presidenta de la SAC, ha manifestat que «la classe política hi té molt a dir en el tema de l'energia, en com es plantegen el futur i com pensen afrontar-lo».

Universitat

La Diada d'Andorra a Prada analitzarà els projectes del Govern i FEDA sobre l'energia

Àngels Mach, Joan Marc Miralles i Albert Moles.

Bon dia, 21/08/2009

DIVENDRES, 21 D'AGOST DEL 2009 | BONDIA

122A EDICIÓ A LA UCE

Debat sobre l'energia a Prada de Conflent

Mach, Miralles i Moles durant la presentació de la diada.

REDACCIÓ
ANDORRA LA VELLA

La diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebra demà a Prada de Conflent, arriba a la 122a edició i se centrarà en el tema del present i el futur de l'energia a Andorra i plantejarà els reptes necessaris per a poder mantenir la societat del benestar davant d'uns recursos energètics limitats.

La diada inclourà una vintena de ponències, que giraran a l'entorn dels projectes que estan desenvolupant el Govern i FEDA, així com els d'empreses privades, a la vegada que analitzaran el marc legislatiu idoni perquè aquestes iniciatives es puguin dur a terme. El dia de la presentació de les jornades, la presidenta de la Societat

Andorrana de Ciències (SAC), Àngels Mach, va explicar que el tema escollit en aquesta edició "és bàsic per a la nostra societat, que cada vegada és més dependent de l'energia", i va precisar que en aquests moments és necessari "saber amb quins recursos comptem i cap a on podem créixer per poder mantenir la qualitat de vida actual". El tret de sortida de la 122a diada andorrana serà a les 9.30 hores amb la presentació que anirà a càrrec del nou vicerector per a les relacions de la Universitat Catalana d'Estiu amb Andorra, Èric Jover. El programa s'allargarà durant tot el dia i tindrà la presència d'una vintena de ponents, entre els quals hi haurà el ministre d'Economia i Finances, Pere López. »

Bon dia, 30/07/2009

UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

El present i el futur de l'energia, eix de la diada d'Andorra a Prada de Conflent

La jornada, que tindrà lloc el 22 d'agost, inclourà una vintena de ponències

AGÈNCIES
ANDORRA LA VELLA

La diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebrarà el 22 del mes vinent a Prada de Conflent, posarà sobre la taula el present i futur de l'energia al Principat i plantejarà els reptes necessaris per poder mantenir la societat del benestar davant d'uns recursos energètics limitats.

La diada inclourà una vintena de ponències, que giraran a l'entorn dels projectes que estan desenvolupant el Govern i FEDA, així com els d'empreses privades, a la vegada que analitzaran el marc legislatiu idoni perquè aquestes iniciatives es puguin dur a terme.

En aquest sentit, Àngels Mach, presidenta de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), va manifestar que "la classe política té molt a dir en la qüestió de l'energia, en com es plantegen el

futur i en com pensen afrontar-lo". La diada d'Andorra és una iniciativa de la SAC amb el patrocini del ministre d'Educació i Cultura i de FEDA.

Mach va explicar que el tema escollit en aquesta edició "és bàsic per a la nostra societat, que cada vegada és més dependent de l'energia", i va precisar que en aquests moments és necessari "saber amb quins recursos comptem i cap a on podem créixer per poder mantenir la qualitat de vida actual".

En el mateix sentit, el secretari d'Estat de Recerca i Ensenyament Superior, Joan Marc Miralles, va assenyalar que les ponències servirán per fer una radiografia de la situació actual i per marcar les polítiques que es faran en el futur en l'àmbit energètic. Miralles també va dir que "si Andorra vol continuar creixent haurà de trobar noves vies energètiques, ja que les ac-

Mach, Miralles i Moles en la presentació de la diada, a Prada de Conflent.

tuals són i seran cada vegada més escasses".

El tret de sortida de la 122a diada andorrana serà a les 9.30 hores amb la presentació que anirà a càrrec del nou vicerector per a les relacions de la Universitat

Catalana d'Estiu amb Andorra, Èric Jover. El programa s'allargarà durant tot el dia i tindrà la presència d'una vintena de ponents, entre els quals hi haurà el ministre d'Economia i Finances, Pere López. »

Notícies FEDA

L'energia a Andorra, protagonista a la 22a Diada de Prada de Conflent

El director de Desenvolupament Estratègic de FEDA, Ramon Cereza, i el director d'inversions de FEDA, Xavier Forné, durant l'exposició de les seves propostes a la Diada andorrana de l'UCE

Forces Elèctriques d'Andorra va centrar bona part de la 22a Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) d'aquest passat mes d'agost amb la presència de Ramon Cereza, director de Desenvolupament Estratègic de FEDA, i Xavier Forné, enginyer i director d'inversions de FEDA. La temàtica sobre la qual va girar la Diada va ser L'energia a Andorra. L'edició d'enguany estava patrocinada per FEDA i el Ministeri d'Educació i Cultura.

Forces Elèctriques d'Andorra va centrar bona part de la jornada andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) d'aquest passat mes d'agost amb la presència de Ramon Cereza, director de Desenvolupament Estratègic de FEDA, i Xavier Forné, enginyer i director d'inversions de FEDA. Cereza va parlar del futur energètic d'Andorra mentre que Forné es va centrar en l'augment d'eficiència energètica que s'assegura amb l'objectiu del cogenerador de Soldeu.

El preu a l'alça del gasoli i la capacitat limitada de les xarxes elèctriques que connecten amb França i Espanya fan pensar en la necessitat de buscar alternatives energètiques

DIVERSIFICAR LES FONTS D'ENERGIA

Una de les principals preocupacions de Cereza va ser la necessitat de diversificar les fonts d'energia buscant alternatives de producció elèctrica a Andorra. En aquest aspecte, el gran canvi vegada més elevat del gascó va ser amb la capacitat limitada de les xarxes elèctriques que connecten amb França i Espanya tenint present la necessitat de buscar alternatives energètiques que a la vegada permetin assolir cobrint un major estoc de la

demanda, al parer de producció interna. Una disminució que, de moment, manté un creixement moderat perquè si es principis saturarà les línies elèctriques de 110 kV actuals.

Per fer front a les demandes d'electricitat, FEDA abordarà tres aspectes principals: reorganitzar la xarxa de transport d'alta tensió que connecta amb França i Espanya i que permetrà triplicar la capacitat de la xarxa actual en els pròxims 5 anys; potenciar projectes de cogeneració amb OMC i incursions com a combustibles que fan de permetre incrementar la producció elèctrica dins d'Andorra substituïnt part del consum de gasoli actual per altres combustibles més nets, posant en marxa projectes molt més eficients des del punt de vista energètic; i al darrer, que tracta de potenciar l'ús d'energies renovables, tenint en compte l'impacte ambiental dels projectes i la creació d'un marc regulador que contingui un sistema d'incentius assumible.

AUGMENTAR L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Per la seva banda, Xavier Forné va exposar com la Co-Quada en marxa del cogenerador de Soldeu permetrà generar un sistema de distribució de calor a la vegada a se produirà una mica més d'energia elèctrica al país. A nivell global, a més, s'augmentarà l'eficiència de l'energia que s'importa ja que els rendiments són molt més elevats

que no pas produir electricitat d'un costat, i creuant les energies fossils cadascú a casa seva, de l'altre.

La instal·lació del cogenerador de Soldeu permetrà la producció d'energia elèctrica mitjançant la combustió de gas natural i la recuperació del calor residual d'aquesta combustió per escalfar un circuit tancat d'aigua i distribuir aquesta aigua calenta als diferents clients i a la zona.

La posada en marxa del cogenerador de Soldeu permetrà generar un sistema de distribució de calor a la vegada que produirà una mica més d'energia elèctrica al país

Tradicionalment, les centrals es dimensionen per produir energia elèctrica a plena potència durant el màxim de temps possible. En aquest sentit, i amb la voluntat d'augmentar l'eficiència energètica, aquesta central es gestionarà de manera radicalment diferent, seguint la potència d'entrada en funció de la demanda d'energia tèrmica dels clients. En total, la seva posada en marxa injectarà 17.705 MWh elèctrics a la xarxa, una dada que representarà el 3% del consum elèctric total del país. ■

Diari de Prada

Diari de Prada, 22/08/2009

Activitats d'arxiu

A les 9h. CURSOS: Dicoctevem/2009. Any internacional de l'Astronomia i 200 aniversari de Darwin/Pandèmies. Els moriscos en l'Imperi popular. Ens inventem una llengua? Les fronteres catalanes i la pau dels Pirineus/Música i patrimoni als Països Catalans/ Cinquanta anys de la Nouvelle Vague/ Cap a una quinzena verda/ Iniciació a la llengua

A les 9h.30. JORNADES: XXIV jornada d'agricultura a Prada "Crisa alimentària o especulació alimentària?" XXII jornada andorrana "L'energia a Andorra".

A les 10h CURSOS: Llengua i consciència nacional. Setanta anys de repressió franquista a la Catalunya continental/ Introducció als Països Catalans. Conèxvemen de la Catalunya Nord.

TALLERS: Televisió/ JORNADES: XXIV Jornades sobre cooperativisme.

A les 10h.30. La independència de les nacions/ Pàtria irredimida, viatge i exili.

A les 11h. CURSOS: El cavaller Ausiàs March/ Com et diuen?

A les 12h. ACTES: Els 350 anys del Tractat dels Pirineus.

A les 15h. TALLERS: Introducció a la història botànica. Introducció a l'ornitologia/ Sistemes alimentaris/ Un viatge a través de les vinyes i els vins dels Països Catalans/ Occitània, Folklore, llengua, literatura... i VI/ Blogs Diversi Serdanes/ Visual i activitat per organitzar audicions sobre la canço catalana/ Cançons populars/ Montanyisme/ Esports/ Dòmbis i oques/ el la del natural/ El gravat calcogràfic/ Nines de porcellana.

JORNADES: XXIV jornada d'agricultura a Prada/ XXII jornada andorrana/ VII trofeus de Petanca dels Països catalans.

A les 16h. ACTES: Catalunya-Espanya, un debat sobre la pol·lítica

A les 17h. FORUM OBERT: debat del Partit republicà Català, presentació del llibre *Pau Catalana-Incap nitia*/ Presentació del llibre *la pau d'Assisj Independència*.

A les 18h. FORUM OBERT: (5-6 comencem a decidir) El cotidà de sempre i el català trientat/ Presentació del llibre *El moment de dir prou*.

A les 20h. ESPECTACLE: Marc Heredia i l'ambidestre

A les 21h. ESPECTACLE: Guillem Soldevila, a la plaça.

A les 23h. CINEMA: Hollywood contra França.

Entrevista

Èric Jover i Comas, Vicerector per les relacions de l'UCE amb Andorra

«L'UCE és un marc perfecte per tractar temàtiques d'Andorra»

Quina és la presència d'Andorra a l'UCE? Aquest és el XXIIè any que hi és representada. Participem en algunes conferències del programa però sempre celebrem una Diada organitzada per la Societat Andorrana de Ciències (SAC) en què es treballa amb una temàtica monogràfica i hi ha uns ponents, la major part andorrans, per abordar un tema nostre des de la Universitat Catalana d'Estiu. I justament aquest punt és rellevant perquè pot semblar que no calgui venir fins a Prada per a parlar-ne, però l'UCE és un marc perfecte per tractar temàtiques d'Andorra. A més, com que és a l'agost això fa que sia una mica fora del calendari polític i professional i facilita que ens poguem reunir. També sembla com si les tensions quotidianes s'esvaïssin a mida que t'allunyes d'Andorra. I aquest factor és molt interessant perquè escollim un tema i convidem tothom a parlar-ne. Per exemple, quan són polítics, agafem representants de tots els partits per tenir la màxima pluralitat d'opinions sobre la qüestió tractada. Això té un risc de generar certa confrontació però ens trobem que, en fer-ho a l'UCE hi ha molt bon ambient. I a posteriori surten sempre una publicació. Som dels únics a tenir un recull de totes les ponències fetes i les aportacions de gent que no ha pogut venir però que també tenen coses interessants per exposar a través uns llibres que

Èric Jover va néixer a Andorra el 1977. És Doctor en química, investigador post-doctoral i director de l'Agència de Qualitat Universitària d'Andorra. També dirigeix la Fundació Observatori de la Sostenibilitat d'Andorra i és membre de la junta de govern de la Societat Andorrana de Ciències (SAC).

edita la SAC amb el suport del Govern d'Andorra i que, enguany també rep l'ajuda de les Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA).

De què tracteu enguany?

Tractem el tema de l'energia d'Andorra des de tots els àmbits professionals, polítics i socioculturals. Parlem de l'energia des d'una perspectiva històrica des del moment actual i ens plantejem el futur energètic d'Andorra.

Quina importància té l'energia a Andorra? Té, potser, una característica més especial que en d'altres llocs perquè va aportar la modernització al nostre país. Quan va arribar l'empresa que era una empresa privada, se li va donar una concessió. És a dir, era una empresa de fora i se li va dir que podien gestionar els salts d'aigua si, a canvi, construïen

les carreteres d'accés al País. I gràcies a aquest fet, als anys 30 del segle XX vam tenir les primeres carreteres decentes que ens comunicaven amb els altres països. Això és el que va portar la modernitat a Andorra.

Què representa participar a l'UCE? És un ambient acadèmic i això també fa que la gent intenti tenir un rigor més elevat a les seves ponències. Per un, el treball que s'hi fa és més rigorós i de major qualitat.

Vol afegir quelcom?

Andorra creu en la seva participació activa a l'UCE perquè és el lloc on es reuneixen els diferents territoris de parla catalana. Sóc del parer que sense Andorra aquí hi faltaria un trosset. Nosaltres hi estem molt a gust perquè no som un pedas sinó un component més dels qui configurem l'UCE.

EDITORIAL

Per **Éric Jover i Comas**,
vicenector per les relacions
de l'UCE amb Andorra

Enguany, en la Diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, la temàtica escollida ha estat *L'energia a Andorra*. Quan parlem de l'energia a Andorra no podem excloure'ns del context energètic global. Històricament les necessitats energètiques dels homes han anat augmentant lentament al llarg dels segles. Aquests requisits energètics primerencs incloïen sobretot la utilització d'energia animal per al transport, el treball al camp, l'extracció d'aigua, la mólta de gra, etc. També existia una necessitat de cremar biomassa, que s'emprava principalment per a la cocció dels aliments, la calefacció i les activitats lligades amb la metal·lúrgia. Ja en l'antiguitat està reportada la utilització de carbó en aquestes aplicacions, encara que majoritàriament s'emprava

fusta. Progressivament també van anar apareixent molins de vent i rodes d'aigua que permetien aprofitar l'energia cinètica d'aquests elements. Cal destacar que a Andorra

L'energia a Andorra

tenim diferents exemples molt interessants de fargues, moles i serradores que empraven l'energia hidràulica com a font d'energia [A. Ward, 2008]. El progressiu augment de la població provoca un constant increment de les necessitats energètiques globals. Això no obstant, és a partir de la Revolució Industrial quan el consum energètic es dispara. A partir d'aquell instant les necessitats energètiques per capita ja no deixaran d'incrementar-se, sobretot si considerem les dels països desenvolupats. Podem considerar que Andorra no entrarà de ple en aquest model fins a principi del segle xx, quan té lloc l'electrificació del país i la millora de les seves infraestructures de comunicació amb els països veïns.

La creixent demanda energètica s'ha anat assolint gràcies a una utilització cada cop més massiva de combustibles fòssils (majoritàriament carbó, petroli i gas natural). No obstant això, aquests recursos energètics presenten dos problemes importants. D'una banda, en ser recursos limitats no representen cap solució a llarg termini a la creixent demanda energètica. D'altra banda, s'han identificat diferents efectes secundaris del seu ús, entre els quals destaca de manera significativa el canvi climàtic [J. E. Llebot, 2007], provocat principalment per un augment de la concentració del CO₂ atmosfèric. Conscients d'aquestes noves problemàtiques, els principals estats del món estan desenvolupant estratègies encaminades tant al control d'aquests recursos cada cop més limitats com al desenvolupament de noves fonts d'energia renovable. En aquest sentit, diferents conflictes bèl·lics recents han tingut com a causes subjacents, no sempre admeses públicament, el control de reserves de gas natural i petroli. Per això, no és estrany que trobem grans concentracions de bases militars al voltant de les principals reserves mundials de combustibles fòssils.

Com a energies renovables s'estan desenvolupant amb força l'energia eòlica, la hidroelèctrica, la solar (tant fotovoltaica com solar tèrmica), la geotèrmica o la utilització de la biomassa o dels corrents o mareas marins. Cadascuna d'aquestes fonts d'energia té el seu camp d'aplicació, els seus avantatges i els seus inconvenients.

En aquest món globalitzat és evident que un país com Andorra, amb la seva dimensió, situació geogràfica i dependència energètica de l'exterior (>95%), poca cosa pot fer per canviar els paradigmes actuals. No obstant això, és el nostre deure, en la mesura del possible, tenir una política proactiva en el replantejament tant del rol de l'energia en la nostra societat com de quines fonts d'energia prioritzem.

continua a la pàgina 8

EDITORIAL ve de la pàgina 1

En aquest sentit, Andorra ja ha elaborat un pla estratègic de l'energia (2006-2015) [D. Bastida, 2007; energia, 2006] en què ha identificat un sèrie d'actuacions necessàries que són de gran interès. Però evidentment no ens podem parar aquí i és imprescindible que seguim reflexionant i actuant per aconseguir, d'una banda, limitar els efectes del canvi climàtic i, de l'altra, caminar cap a un model de societat energèticament sostenible.

En aquest sentit, volem que la Diada d'Andorra a Prada d'enguany sigui un pas més en aquesta necessària reflexió.

Referències

BASTIDA, D. "Pla estratègic de l'energia a Andorra". *2ns debats de recerca*, 2007, p. 244-247.

LLEBOT, J. E. "Canvi climàtic: present i reptes de futur". *2ns debats de recerca*, 2007, p. 290-311.

GOVERN D'ANDORRA. *Pla estratègic de l'energia d'Andorra 2006-2015* [http://www.energia.ad, últim accés, juliol 2009].

WARD, A. "Rodes hidràuliques de la vall d'Ordino: càlcul de la potència instal·lada". *Papers de Recerca Històrica*, vol. 5, 2008, p. 40-48.

La Universitat Catalana d'Estiu novament a punt

Per A.M.B.

Després de l'edició anterior d'aniversari rodó, en què es van celebrar els quaranta anys de l'inici de l'UCE, continua enguany amb l'edició quaranta-unena com a plataforma de reflexió i debat, intel·lectual i polític, amb la nova incorporació de l'historiador Jaume Sobrequés com a rector. La XLI UCE del 2009 tindrà lloc del 16 al 25 d'agost a la seu habitual del liceu Renouvier de Prada de Conflent.

Dilluns 17 Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; Joan Castex, batlle de Prada, i Jaume Sobrequés i Callicó, rector de l'Universitat Catalana d'Estiu, iniciaran l'edició amb l'acte inaugural del migdia. L'acte de cloenda, dimarts 25, homenajearà el pintor Josep Guinovart. L'activitat diària a l'UCE comença les 9 del matí a les 12 del migdia amb els cursos i els seminaris. A les 12 i a les 17 hores es realitzen actes públics de reconeixement (homenatges i conferències). Enguany, el dimarts 18, a les 17 hores, en aquest apartat es tractarà de *Les relacions entre els Països Catalans*, en una taula rodona amb representants de diverses entitats: Carles Sechi (Obra Cultural de l'Alguer) per l'Alguer; Joan Becat (Universitat de Perpinyà, Via Domicia) per la Catalunya del Nord; Joan Mir (Universitat de les Illes Balears) per les Illes Balears; Victor G. Labrado (Biblioteca Casa Museu Joan Fuster) pel País Valencià; Guillem Chacon (Universitat Catalana d'Estiu de Ciències de la Natura) per la Franja de Ponent, i Antoni Pol (SAC) per Andorra. Per complementar aquest acte el curs d'*Introducció als Països Catalans*, organitzat per Jordi Sales (Universitat de Barcelona) i Joaquim Monclús, tractarà sobre les relacions que mantenen aquests territoris que comparteixen trets socials, econòmics, lingüístics, històrics... i quin model de relacions haurien d'establir en els diversos àmbits, amb la participació de Carles Sechi, Victor G. Labrado, Joan Mir, Joan Becat i Antoni Pol, del 19 al 25 al matí, de 10 a 11 hores.

Després del dinar es pot assistir als tallers, de 3 a 5 i de 5 a 7 de la tarda, a les sessions de l'àrea pluridisciplinària i als debats i taules rodones. Cada vespre i per a tots els matriculats hi ha concerts, a les 9 a la plaça de la vila de Prada i a les esglésies del Conflent i a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà. A partir de les 11 de la nit, cada dia hi ha una programació de cinema en català, a la sala Lido de Prada. Hi haurà cursos de temes d'interès i actuals en les diverses àrees de ciències de la natura, salut, tecnologia, ciències socials, humanitats i formació cultural que es concreten en els títols següents:

- Àrea de ciències de la natura: Països Catalans, territori de boscos: tocar-los o no tocar-los, that is the question, coordinat per Martí Boada (Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental, UAB)
- Àrea de ciències de la salut, coordinat per Jordi Craven-Bartle (Hospital de la Sant Creu i Sant Pau) (IAB): Pandèmies; Drogodependències; La salut sexual, una visió integral; La cooperació internacional; El mal de peus, motiu d'infelicitat
- Àrea de tecnologia: 2009, any de l'Astronomia i 200 aniversari de Darwin, coordinat per Núria Ferrer i Anglada (UPC)
- Àrea d'economia i empresa: Estratègies de les empreses de l'Arc Mediterrani en un entorn de recessió, coordinat per Oriol Amat (U. Pompeu Fabra)
- Àrea de filosofia: El futur d'Europa davant la crisi i els pobles sotmesos, coordinat per Jordi Sales (UB)
- Àrea de política, La independència de les nacions, el repte de l'Estat català; Flandes primera escissió dins la UE? La crisi del model federal belga; Pacte de progrés 2.0: dos anys
- Àrea de seguretat: El fenomen dels grups juvenils organitzats, coordinat per Lluís Paradedell (GenCat) i Carles Freixa (UdL); Reptes estratègics de Catalunya, passat i futur, organitzat pel Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya.
- Àrea de literatura: Literatura, música i societat: la Nova Cançó; Els moriscos en l'imaginari popular: 400 anys després de l'expulsió, coordinats per Joan Borja (U. Alacant); El cavaller Ausiàs March; La poesia de Carles Riba als anys 50 anys de la seva mort; Amor i Eros en la lírica del segle XX; L'obra novel·lística de Baltasar Porcel; Les tres facetes de Joan Salvat Papasseit; Oracions màgiques a la Catalunya medieval
- Àrea de llengua: Comunicació oral. L'art de parlar en públic; Fonaments d'antroponímia catalana; Introducció a les llengües artificials; taller de poesia i traducció; la renovació lingüística; EuroComRom; la política lingüística; l'alumnat nouvingut a les aules.
- Àrea d'història: La Setmana Tràgica cent anys després; Les fronteres catalanes i la pau dels Pirineus; Conjuntura exterior i transformacions al llarg del procés revolucionari;
- Àrea de música i patrimoni als Països Catalans: cobles, Albéniz, Granados, Haydn... coordinat per Jaume Carbonell (UB)
- Àrea d'història de l'art: La iconografia de l'art català del romànic al barroc.
- Àrea de cinema i audiovisuals: 50 anys de la novèl·la vagues, coordinat per Jaume Vidal (Obra Cultural Sa Nostra), cinema a Mallorca...
- Seminari d'investigació: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, Cap a una química verda (UV)...
- Formació cultural de coneixement de la història i la llengua catalana.

ACTIVITATS A L'UCE

Cada tarda, de 3 a 5, es realitzen els tallers de temes tan variats com: televisió, alimentació, viticultura, ornitologia, botànica, a l'entorn d'Occitània, grafologia, música, cançons populars, taller de filologia, diària, diària oriental, sardanes, muntanyisme, gloses menorquines, esports, rines de porcellana, fotografia de la natura, dibuix i aquarel·la del natural, cartografia i joieria de reciclatge. El taller de gravat, que amb tant d'èxit de participació ha tingut lloc els darrers anys, es dedicarà al gravat calcogràfic; l'aquefort, i serà impartit per Gemma Rufach del 17 al 19 i del 21 al 24.

El dia 17 a les 5, dins de Fòrum obert es presentarà el llibre *Una parella d'artistes* que es varen quedar a l'exili, de Manel Vusà i Gertrudis Sall, a càrrec d'Imma Gibert, Gemma Rufach i Núria Riús.

Als vespres hi ha cinema en català (*Theerit the Wind*, *Nosaltres els vençuts*, *Cartes de l'oncle Àngel*, *La nova canço*, *El mar*, *Hollywood contra Franco*, *El vespre fosforescent dels caragalls*, *Piers Capellà* 1907-1954), concerts de música clàssica i actual en català a la plaça de la vila.

I altres espectacles (*Orquestra Simfònica de Joves Intèrprets dels Països Catalans*, *Quatre de Copes*, *L'Agram i Crescendo*, *Vardes*), *Cobla Casanoves*, *Josèp Miquel Servià*, *Mazoni*, *Claudi Sainza*, *Projecte Mar*, *Muscat*, *Miquel Ametller*, *Cobla de Joves dels Països Catalans*, *Miquel Abrà, Marc Heródià*, *Guillem Soldevila*, *Blues del Picolat*, Grup teatral Institut Josep Manna i La Vella Dixieland).

La matrícula per als cursos i les activitats i l'estada completa a la UCE costen 440 euros (el sopar del dia 16 a l'encorçat del dia 25) amb allotjament a la residència d'estudiants del lloc Remusat. Cada any la SAC, amb el suport del ministeri d'Educació, Cultura i Joventut, departament d'Ensenyament Superior, atorga uns ajuts per al 90% de la matrícula als estudiants d'Andorra que estiguin interessats a participar-hi, i reserva dues de

les places a estudiants del doctorat de català de Praga.

Per 315 joves de 14 a 17 anys hi ha una universitat per a joves amb activitats dirigides per monitors especialitzats els mateixos dies.

La 22a Diada Andorrana, que organitza la SAC amb el patrocini del ministeri d'Educació, Cultura i Joventut, departament de Cultura, i que posteriorment es publicarà amb l'ajut de FEDA, versarà sobre el tema central *L'ènergia a Andorra*, en el marc de les jornades especialitzades de l'UCE, i serà durant tot el disabte 22 d'agost en què es presentaran les ponències seguides de debat. L'assistència a aquest acte concret és gratuïta i oberta a tothom. Aquesta activitat està acreditada per la Universitat d'Andorra i als estudiants que hi participin poden demanar a la SAC la certificació corresponent.

Podreu veure'n el programa complet a www.uce.cat i també a www.sac.ad.

Núm. 145 setembre-octubre 2009

ACTIVITATS A L'UCE

Govern d'Andorra

22a Diada andorrana a Prada

FEDA

de Conflent en imatges

Per la Junta directiva de la SAC

Enganyu s'ha comptat amb una assistència continuada que ha superat la seixantena de persones procedents tant d'Andorra com de Catalunya, la Catalunya Nord, les Illes Balears, Itàlia, Eslovàquia i Txèquia. També s'ha de destacar la presència de cinc mitjans de comunicació, que ha ajudat a augmentar la repercussió d'aquest acte.

La diada ha estat constituïda per un dens programa que incloïa quinze ponències i nou aportacions escrites. Totes es podran retrobar en la publicació monogràfica que a hores d'ara ja s'està preparant des de la SAC.

Durant aquesta diada s'ha tractat la temàtica de l'energia a Andorra des d'una visió al més completa possible. Amb perspectiva històrica s'han avaluat les fonts d'energia prèvies a l'electrificació del país amb l'estudi de la utilització de l'energia hidràulica en moles, serradores i fargues o la gran influència de les carboneres en el desenvolupament de la metal·lúrgia del ferro a Andorra. Continuant amb aquesta progressió històrica s'han detallat els ets i uts de la instal·lació de Fhasa, que va representar no tan sols l'arribada de l'electricitat al país sinó la seva obertura a la modernitat amb el desenvolupament de les vies de comunicació que la unien als països veïns.

Des de la instal·lació de Fhasa, fins a uns anys després del final de la Segona Guerra Mundial Andorra ha estat exportadora d'energia, bàsicament a través de l'electricitat. En canvi en l'actualitat, i també a mitjà termini, Andorra té un dèficit energètic molt important (per sobre del 90%).

Tant des del Govern com des de FEDA s'han presentat noves dades de consum energètic del país, projectes endegats i objectius de futur que han permès situar la realitat d'Andorra en un context més concret.

S'ha coincidit que, per lluitar contra aquest dèficit i aproximar-se a un model més sostenible, la via principal és millorar l'eficiència energètica de la nostra societat: En aquest sentit, la conscienciació de la ciutadania ha de portar a

setembre/octubre/2009 5

A 6 setembre/octubre/2009

ACTIVITATS A L'UCE

Conclusions de la 22a Diada d'Andorra a la XLI Universitat Catalana d'Estiu

Govern d'Andorra

FEDA

"L'energia a Andorra"

Per la Junta directiva de la SAC

Inauguració de la XLI Universitat Catalana d'Estiu el 17 d'agost. D'esquerra a dreta, Joan Castex, batlle de Prada; Jaume Sobrequés, rector de la XLI Universitat Catalana d'Estiu; Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; i Marcel Mateu, vicepresident del Consell Regional del Llenguadoc-Rosselló i del Consell General dels Pirineus Orientals.

Acte del dimarts 18 d'agost, 5 de la tarda. "Les relacions entre els Països Catalans". D'esquerra a dreta, Pauli Fontova (Franja de Ponent), Joan Becat (Catalunya del Nord), Carles Sechi (l'Algúer), Jaume Sobrequés (rector UCE), Antoni Pol (Andorra), Joan Mir (illes Balears) i Victor G. Labrado (País Valencià)

l'estalvi energètic i a la racionalització del seu ús. Alguns ponents també han exposat la necessitat d'una millor coordinació i transparència entre els agents implicats.

No cal dir que les energies renovables també han ocupat un temps important de la diada, en què s'ha destacat la potencialitat, avaluada i quantificada, de cadascuna d'elles a Andorra.

El debat al voltant de l'energia és una reflexió global i és necessari un canvi radical d'estratègia a curt i a mitjà termini.

Andorra ha d'afrontar la seva part d'acció, malgrat els seus limitats recursos i dimensions. La publicació de les ponències i aportacions escrites pot ser un bon estri per a aquesta reflexió.

Finalment, cal agrair l'ajuda del Govern d'Andorra (departament de Cultura i departament de Recerca i Ensenyament Superior) i de FEDA per l'organització de la Diada en el marc de l'UCE i per la publicació que es presentarà properament.

Acte del dilluns 21 d'agost, 12 del migdia. "L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior". D'esquerra a dreta, M. Lluïsa Pérez i Cabani (viceirectora de política internacional de la Universitat de Girona), Francesc X. Grau (rector de la Universitat Rovira i Virgili), Assumpta Fargas (rectora de la Universitat de Vic), Francesc Toledo (rector de la Universitat Jaume I), Antoni Giró (rector de la Universitat Politècnica de Catalunya), Salvador Giner (president de la Fundació UCE), Jaume Sobrequés (rector UCE), Josep Huguet (conseller de la Generalitat de Catalunya), Nicolau Dols (viceirector de la Universitat de les Illes Balears) i Artillio Mastino (rector de la Universitat de Sàsser)

Amb els estudiants de la Universitat Carolina de Praga al tendal. Asseguts, Angels Mach, Barbora Brezňová i Antoni Pol; drets Eric Jover i Lorez Casson

Amb els estudiants de l'Observatori de Sostenibilitat d'Andorra, al campus. Antoni Pol, Marc Pons, Cristina Pérez, Eric Jover i Angels Mach. Al fons, el Canigó

Juan Becat, Salvador Giner i Angels Mach posant documents al dia de les entitats que representen

Antoni Pol impartint la part corresponent a Andorra del curs d'"Iniciació als Països Catalans"

Presentació del llibre "Manuel Viusà" Gertrudis Galí. Una panella d'artistes catalans que es van quedar a l'exili", a càrrec de Gemma Rufach, Imma Gibert i Núria Riut, el dia 17.

Al cementiri de Prada en l'acte d'homenatge anyal a Pompeu Fabra. L'organitzador de l'acte, Jordi Mir; Jaume Sobrequés, Joandomènec Ros, Joan Mir, Eric Jover, amics de Catalina de Mallorca i Angels Mach, al peu de la tomba, durant els parlaments i escoltant els músics

Cloenda de la XLI edició de l'UCE, el 25 d'agost. Record del pintor Josep Guinovart. D'esquerra a dreta, Amadeu Pasàllies (batlle d'Agramunt), Jaume Sobrequés (rector UCE), Ernest Benach (president del Parlament de Catalunya), Xavier Barral (Universitat de Rennes-IEC), Joan Becat (secretari UCE)

ESTUDIANTS A LA UCE

Memòria sobre la XLI Universitat Catalana d'Estiu

Em dic Lorenzo i sóc un estudiant italià de lingüística general. Durant l'any 2008-2009 vaig estudiar català per primera vegada, al lectorat de la Universitat de Praga. Per mi va ser una experiència molt rica i útil, ja que vaig aprendre moltíssim i a més a més vaig aprofitar l'ocasió per demanar una beca per practicar el català on es parla cada dia, als diversos Països Catalans. Vaig ser seleccionat i vaig rebre una beca completa per participar a l'UCE, la Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Camfrú, un poble de la Catalunya Nord, a la França meridional, emmig dels Pirineus, un lloc ple d'història i de significat, on hi fa catalanoparlants. No és fàcil per als estrangers entendre amb quant orgull els catalans miren cap a aquelles altes muntanyes fets que no l'expliquen amb un amic íntim que representen per a ells. Però ara voldria parlar una mica més concretament de la meua estada a l'UCE. Vaig arribar a Barcelona un dia abans del començament de l'UCE per visitar la ciutat amb tranquil·litat. Només una paraula: extraordinària; segurament hi tornaré. L'endemà, diumenge, a Barcelona m'esperava l'autobús per anar a Prada. Va ser un viatge molt confortable, d'algunes hores, a través de paisatges diferents de Catalunya. Finalment vaig arribar a Prada, vaig rebre la meua habitació, compartida amb altres tres estudiants, vaig sopar al menjador i vaig veure l'espectacle d'inauguració, molt maco. Amb la beca completa vaig poder assistir a molts cursos i tallers també en sectors que no coneixia gens, com l'economia o bé la grafologia. Vaig participar en el famós curs de l'Eurocom per aprendre moltes llengües romàniques amb al mínim esforç i vaig conèixer els secrets de llengües artificials com l'esperanto i el klingon en un altre curs. Hi va haver també excursions pels voltants: esglésies, monestirs, poblets i sobretot la muntanya i la naturalesa. Gràcies a aquestes excursions vaig fer

amistat amb altres persones perquè a l'inici em sentia una mica incert i tímida perquè de tots aquells catalans. Sovint parlava amb les meues col·legues beques i sentia vergonya de parlar català amb la meua promoció..., però només després de pocs dies ja tenia més confiança en mi mateix i podia parlar tranquil·lament de les pel·lícules que havia vist al cinema, de la meua vida a Itàlia i a la República Txeca i de moltes altres coses.

Em van fer també una petita entrevista, que va ser estada al diari de la Universitat Catalana d'Estiu, i hi van posar una fotografia meua amb el resultat que després t'he donat a saber qui era i, encurot, em demanaven coses, sobretot mentre érem al menjador.

Vaig participar també en la XXII jornada andorrana, sobre l'energia a Andorra, i vaig llegir una conferència escrita per una professora universitària: hi era també la televidió d'Andorra.

Durant la tarda tenia prou temps per fer altres coses, com ara llegir, conversar, passejar, mirar llibres a la biblioteca i beure un cafè o una cervesa (sí, hi ha cerveses catalanes). Vaig comprar el llibre La glesca del Diamant en versió original catalana, ja que a Praga tenia nomen la traducció txeca.

Durant el vespre podia escoltar la música dels concerts i veure els espectacles teatrals organitzats per l'UCE. El penúltim dia vaig fer una excursió tot sol amb tres fets a Perpinyà, una ciutat veritablement fantàstica; no m'ho hagués imaginat mai. Per exemple, vaig visitar l'antic palau dels reis de Mallorca, el Castell i la catedral de Sant Joan. Nou dies que recordaré durant un llarg temps. Aquí es parlava normalment la llengua catalana, utilitzada de manera completa en totes les situacions. Aquí es confrontaven les diverses opinions. Aquí,

a la Universitat Catalana d'Estiu, sens dubte he estat molt afortunat d'interconèixer-me amb molts altres estudiants.

Lorenzo Casson

Lorenzo Casson

Presentació de Lorenzo Casson
Actualment sóc mitòlògic en el curs acadèmic del mateix en lingüística i de l'estudi de lingüística general a la Universitat de Pàdua (Itàlia). Després d'haver estudiat durant un parell d'anys enginyeria de telecomunicacions, vaig deixar aquella facultat i vaig matricular-me al curs de llengües, literatura i cultures modernes i de l'estudi històric-literari, en que vaig estudiar diverses llengües i literatures, de tota manera vaig triar el romanes i el beic com a llengües i cultures de referència. Els meus interessos principals es van centrar en les llengües i cultures eslavas i en particular en les del polonès, el txec, eslovac i el txecoslovac (el txec). Tenia una discreta especialització en aquest sector gràcies al temps consagrat als viatges i a breus estades a l'estranger; i per això vaig poder tenir un tema per a la meua tesi de filologia que em permetia analitzar i comparar dues àrees lingüístiques, la romanesa (romànic) i la eslava (eslava), si més no des d'un al·lucinat començament balari. Em vaig dedicar al meu del 2008 amb una tesi sobre la traducció romanesa d'una obra del poeta Jugoslav (serbi) Vasko Popa. Vaig fer-ne l'anàlisi i la traducció a partir de l'original serbi i la vaig confrontar amb la traducció feta per Jan Flora, poeta bilingüe romanes. La meua traducció de Vasko Popa, substancialment desconeguda en el panorama italià, està publicada junt amb dues altres meues que vaig traduir durant l'estiu del 2008.

Myra mitològic en el curs de lingüística ja que treballava sempre del meu coneixement a altres sectors, no únicament en el meu país, sinó també al llarg d'una experiència internacional basada a l'enginyeria i per això vaig elegir la Universitat Carolina a Praga, gràcies a un intercanvi estudiantil Erasmus, perquè començava a fer i a parlar la llengua catalana. Vaig comprar el llibre La glesca del Diamant i úniques per a la meua carrera universitària. En l'intercanvi estudiantil romanes vaig estudiar romanes i l'alemany romànic, amb un programa específic en les llengües romàniques i a partir dels orígens fins al dia d'avui i a partir

tallers sobre el provincial. He triat el català perquè, sentit, fascinat, per la llengua i també perquè puc parlar-lo bé en el meu país d'estudi oficial. Com ja he dit abans, els meus interessos comprenen la literatura, la història, aquesta cultura i lingüística. Fins ara he estudiat anglès i francès. També he estudiat el txec a Itàlia i aquesta cultura en línia. Emotiva i una col·lecció d'articles em va donar l'oportunitat de l'any 2008, de Praga, publicada el maig d'enguany i dirigida pel professor Lorenzo de la Universitat de Venècia.

XLII Universitat Catalana d'Estiu (16-25 d'agost 2009)

Barbara Drovoska

Lany passat vaig participar al temps i enginyeria he rebut una altra beca, a través del lectorat de català a Praga i la Societat Andorrana de Ciències (SAC). Ara he tingut la possibilitat de participar a l'UCE, que, com ja fa 41 anys, ha tingut lloc al Lysée Renouvier, al costat de Prada, un poble de la Catalunya Nord, a la part francesa dels Pirineus. Aquant any hi han participat més de 700 persones, la majoria de les quals eren d'origen italià, d'altres diferents, però de nous països fins a gent més gran de 70 anys. Jo he rebut una beca completa i per això no vaig haver de col·laborar amb l'organització, com per exemple tres beques de beques, Anna, Lucie i Vendula.

Al començament van rebre un llibre petit amb el programa de tota l'UCE i van allotjar-nos en un pavelló que durant l'estiu és d'ús servent com a residència d'estudiants.

Cada dia després d'omplir-hi les classes diferents. Personalment vaig participar, per exemple, a les classes de l'Eurocom, que facilita l'aprenentatge d'altres llengües romàniques. Participar vaig sentir també a algunes conferències sobre la toba de la independència catalana. El taller de grafologia (Dexotribu) va través de l'escritura em va semblar molt interessant; també les classes amb el txec. Ens inventem una llengua, sobre les llengües artificials, o classes sobre cultura i llengües escandinaves. Com quan al Lysée, un altre estudiant del nostre lectorat, van tenir una beca de la SAC, van participar també a la jornada andorrana, al tema de la qual va ser l'energia a Andorra. Però caldrà veure si poder triar què cosa que li interessava; per exemple, tallers de muntanyisme, excursions, tallers de danses tradicionals i altres.

Per mi va ser una experiència nova, vaig tenir una oportunitat única de conèixer gent de quasi tot el territori catalanoparlant, entre d'altres, hi havia participants del Principat de València, de les Balears o de l'Aragó. Cal dir que Prada estava a un poble petit, on no hi ha gaire gent que parli català, però és aquí que s'omple amb els estudiants de l'UCE. Per exemple, durant el mercat al mateix local, durant els concerts a la plaça del poble.

Quant a la gent que vaig trobar a l'UCE, entre els participants hi havia moltes persones amb les quals em vaig sorprendre molt que hi hagués una itàlia estovada. Però, en altres bandes, no em van agradar gens les persones sovint sovint nacionalistes, les quals, en canvi, algunes vegades em van sorprendre a mi. No pensava que hagués tant de l'UCE amb molts coneixements nous des del punt de vista acadèmic, però que vaig poder aprendre una mica més a la mentalitat de la gent catalana, bastant diferent de la meua. Aleshores, només puc afegir que penso que val la pena anar-hi, perquè s'agraïa la meua experiència personal, durant aquests dies dies d'estiu que tant al sud de França es convertien en un petit país d'italians.

Barbara Drovoska

Camí del col·lapse?

Per Marc Fons i Pons

"Desaparició sobtada, dràstica i dramàtica de la complexitat social, econòmica i política d'un territori durant un període de temps perllongat." Tot i que podria ser el tema principal d'alguna de les últimes produccions de Hollywood, aquestes són les paraules amb que Jared Diamond, professor de geografia i ciències ambientals a la Universitat de Califòrnia-Los Angeles (UCLA), defineix la paraula *col·lapse*. En el seu llibre, que precisament porta per nom *Collapse: How Societies Choose to Fail or Succeed*, Diamond analitza quins són els factors més determinants que condueixen que unes societats perdurin en el temps i que d'altres desapareguin.

El llibre realitza un estudi comparatiu entre diferents societats del present i del passat en que tracta d'identificar les causes del seu declivi o èxit. Entre aquests factors, l'autor en destaca cinc com els més determinants: el deteriorament ambiental, el canvi climàtic natural, les relacions comercials amistoses, l'existència de veïns hostils i la resposta de la societat. Tot i que en la majoria de societats el col·lapse ve determinat per una combinació d'alguns d'aquests factors, en totes el deteriorament ambiental n'és l'element comú, a més de ser un dels que hi contribueix en major mesura. El deteriorament ambiental va jugar un paper molt significatiu en la desaparició de la majoria de civilitzacions, com per exemple els maies, els habitants de l'illa de Pasqua o les colònies vikings de Groenlàndia, fins a tal punt que l'autor ho descriu com un "suïcidi ecològic impremeditat". L'abús de la caça i la pesca, la deforestació i destrucció de l'habitat, el creixement poblacional o la mala gestió de l'aigua són exemples de comportaments socials i d'una interacció amb l'entorn i els seus recursos que van provocar que en un cert moment aquestes civilitzacions sobrepassessin la capacitat de càrrega del territori on vivien.

L'altre factor clau per explicar per què algunes societats van perdurar i d'altres es van col·lapsar és la resposta de la societat, és a dir, la capacitat col·lectiva de reacció i de presa de decisions enfront el problema. Jared Diamond identifica quatre

tipus de resposta social. Les dues primeres es caracteritzen per una incapacitat d'anticipació: en una el problema no és suficientment perceptible perquè es pugui preveure, i en l'altra, tot i que el problema es manifesta, el grup és incapaç de percebre'l. En les altres dues respostes la societat és capaç de percebre el problema. En el cas del tercer tipus de resposta, la societat no manifesta la suficient voluntat i/o capacitat per prendre mesures i tractar de resoldre la situació. En canvi, en l'últim cas la societat és capaç d'identificar el problema i de prendre i posar en pràctica mesures per sobreposar-se a la situació.

Darrerament, diverses veus afirmen que la societat actual està marxant amb pas ferm cap al col·lapse de la civilització. Sigui aquesta o no una afirmació alarmista i catastrofista, és una evidència que en els darrers anys indicadors com el nivell de consum energètic, el consum d'aigua, l'explotació urbanística, la generació de residus, l'erosió del sòl, la pèrdua de biodiversitat, l'increment poblacional, l'escalfament global, la concentració de contaminants a l'atmosfera o l'esgotament dels combustibles fòssils, entre d'altres, han registrat un creixement sense precedents fins a assolir cotes mai no vistes i perillosament crítiques. Igual com va passar anteriorment en la desaparició d'algunes civilitzacions, la pressió que estem exercint sobre el territori i els recursos naturals està començant a posar-ne de manifest els seus límits, i possiblement també, els límits del paradigma econòmic del creixement sostingut. Per tant, sembla evident que en els propers anys la resposta social i la capacitat d'anticipació seran factors clau per dibuixar el nostre futur d'aquí a final de segle. Però, en quin grau de resposta social ens trobem actualment?

Durant l'última edició de la Universitat Catalana d'Estiu, moltes de les temàtiques tractades giraven a l'entorn d'aspectes

relacionats amb la resposta social enfront la crisi econòmica, social o ambiental. La gestió dels boscos i de la biodiversitat, el decreixement, el cooperativisme i sindicalisme com a mecanisme per afrontar la crisi o la XXII jornada andorrana, sobre l'energia, en són alguns exemples. En aquest últim esdeveniment, es va reunir diferents actors polítics, socials, econòmics i acadèmics per compartir experiències i coneixements sobre el passat, el present i el futur de l'energia a Andorra. És interessant remarcar que, per una banda, gran part de les ponències demostraven en major o menor mesura una preocupació sobre l'estat actual i en especial sobre les tendències futures, per exemple en els nivells de consum o de dependència energètica. D'altra banda, moltes de les ponències es van centrar a explicar plans estratègics, propostes, mesures i alternatives per modificar les actuals tendències negatives i afrontar en els propers anys la gestió de l'energia des d'un punt de vista més sostenible. Em sembla notablement positiu i esperançador el consens, el grau de conscienciació i la unanimitat en el discurs que es desprèn dels diferents actors que van prendre part en les jornades. Encara més si es té en compte que són ells els que tenen un major poder de decisió, d'actuació i de conscienciació ciutadana. Per tant, i si retornem a la pregunta d'en quin estat de resposta social ens trobem, segurament podríem afirmar que la societat andorrana és, o si més no comença a ser-ho, conscient que l'actual model de desenvolupament i en especial la gestió que es fa del territori i dels seus recursos comporta i comportarà en major mesura tota una sèrie de tensions socials, econòmiques i ambientals, algunes irreversibles, que no es poden obviar.

La pregunta és si un cop advertit el problema serem capaços de reaccionar, de prendre les mesures adequades i d'actuar en conseqüència de forma col·lectiva. És cert que la transició cap a un model més sostenible comporta uns certs costos en les diferents dimensions del desenvolupament i que el temps i la incertesa no juguen al nostre favor. Tot i això, és hora que els diferents actors de la societat andorrana, des de polítics i empresaris fins a la societat civil, passem de la voluntat a l'acció i no ens quedem en el discurs ja que el preu de no actuar podria ser molt més elevat.

El desenvolupament econòmic i el creixement d'Andorra

Per Cristina Pérez i Vázquez

Els darrers anys, el desenvolupament econòmic ha anat acompanyat d'un augment desmesurat del consum d'energia, tant pel que fa al consum directe com a la producció d'altres béns. Aquesta energia ha vingut, els darrers cinquanta anys, principalment del petroli, així com del gas i del carbó.

El creixement d'Andorra ha donat lloc a un important increment de les necessitats energètiques. L'augment de la població i la millora constant del seu nivell de renda implica augments del consum energètic. A Andorra, depenem totalment d'aquests combustibles, ja que representen més d'un 80% de l'energia consumida.

Però aquesta dependència energètica no la podem delimitar només al consum dins de les llars (electricitat, calefacció, etc.) o a la mobilitat. El model alimentari també depèn d'aquestes energies, ja que els fertilitzants químics, pesticides, etc. necessaris per a l'agricultura intensiva que proveeix aliment per a la població mundial són derivats del petroli.

L'especialització territorial tampoc no ajuda a minimitzar els consums d'energia: tothom coneix l'anàlisi de l'Institut Whupperal sobre el quilòmetratge que fan els materials que componen un iogurt, uns 9.115 km de recorregut més la despesa energètica de la seva elaboració. Segons McKibben¹, els nostres aliments han viatjat una mitjana de 2.400 km abans que ens els poguem menjar.

L'especialització productiva dels territoris empitjora aquesta dependència i incrementa el consum energètic a causa del transport d'un clúster a un altre. La

concentració de les activitats productives amaga uns costos energètics i una dependència global que presenta uns perills extrems per a la població.

Les vulnerabilitats de qualsevol regió davant aquesta dependència són evidents: possibles talls en el subministrament d'aliments, manca d'aigua per la inhabilitat de bombejar-la sense energies fòssils, patiment de temperatures extremes, aturada de la producció de fàrmacs derivats de la indústria química, etc. Qualsevol anàlisi d'aquestes vulnerabilitats, tot i no poder deixar de ser parcial a causa de la complexitat de qualsevol sistema, ens ofereix una panoràmica general de la vulnerabilitat i dels riscos als quals qualsevol territori s'enfronta davant aquesta dependència energètica global.

Els països de muntanya, amb unes condicions físiques i geogràfiques especialment rigoroses, s'enfronten a riscos més importants per la incapacitat territorial d'abastir la seva població amb els mínims necessaris per a la seva supervivència. Andorra va mostrar durant les jornades de la Universitat d'Estiu una especial sensibilitat en tractar aquesta dependència energètica.

Com cada any, Prada es va convertir en el punt de trobada de la ciència, el

pensament i en espai de reflexió a l'entorn de diversos aspectes, entre els quals l'energia n'era un, al qual Andorra va dedicar tota una jornada durant la Universitat Catalana d'Estiu.

Durant el desenvolupament d'aquesta trobada, la idea i l'objectiu comuns que van predominar en la Universitat de Prada va ser la transició envers un model alternatiu, alternatiu al model energètic, alimentari, etc. Un model que ens apropiï a l'autonomia o, si més no, a una sobirania que correspon a la població de cada regió.

Existeixen alternatives energètiques. Diversos corrents de pensament actuals han desenvolupat alternatives i ofereixen solucions: les anomenades energies renovables en són un exemple (la geotèrmia, l'energia eòlica, la biomassa...), la reducció del transport privat per afavorir el transport públic; crear aglomeracions a l'entorn dels centres de les ciutats que ofereixin els serveis de proximitat; limitar l'extensió perifèrica; disminuir la grandària dels centres comercials; rehabilitació energètica dels habitatges i un ampli ventall de solucions ja són accessibles per a la ciutadania.

Però amb els nivells actuals de consum aquesta independència o sobirania no és possible. Convié un canvi de mentalitat que redimensioni la cobertura de les nostres necessitats als recursos que ens pot proporcionar la terra que habitem. La nostra petjada ecològica ha d'adaptar-se al territori andorrà.

Les alternatives energètiques poden suplir en part les energies fòssils. Però la clau per aconseguir una sobirania del nostre país que en redueixi la dependència externa és el canvi de la mentalitat consumista envers un model més autònom, més local i, en definitiva, més resilient. Aquesta és la direcció on conflueixen els corrents de pensament i les polítiques públiques.

En aquest sentit, Andorra està treballant per garantir la cobertura de les necessitats de la seva població. El pacte nacional del Govern, els comuns i FEDA per reduir la dependència energètica té com a objectius l'impuls de les energies renovables i la racionalització del consum actual de recursos.

NOTA
McKibben, Bill Small World. Why are small towns sleep unplugged 2003.

ACTIVITATS A L'UCE

Gemma Rufach, Imma Gibert i Núria Rius

Dins de les moltes activitats que es duen a terme durant la Universitat Catalana d'Estiu, l'agost passat es va presentar el llibre *Manuel Viusà i Gertrudis Gali: una parella d'artistes catalans que es van quedar a l'exili*, realitzat per Núria Rius i Vernet, llicenciada en filosofia i història contemporània, i les exalumnes de Manuel Viusà Imma Gibert i Jané, llicenciada en belles arts i joiera, i Gemma Rufach i Novau, gravadora i pintora, professora del taller de gravat de l'UCE.

El llibre dona visibilitat al treball i a l'obra dels dos artistes catalans que es van exiliar a Andorra i dels quals la seva dedicació política va impedir que rebessin el reconeixement merescut.

Detall Notícia

19.04.2009 21:00

Títol: AMPLIACIÓ: La 22a Diada Andorrana a l'UCE celebra el 10è aniversari d'Andorra

Resum: Encamp - La Diada d'Andorra a la Universitat Catalana d'Estiu, que se celebrava el proper 22 d'agost a Prada de Conflent, passat amb la salut del present i futur de l'energia a Andorra, i plantarem els arbres que l'hem de tenir per poder assolir la visió del futur de l'energia a Andorra. La diada comença amb una visita de presentació que té com a objectiu principal el futur de l'energia a Andorra i la visita de presentació que té com a objectiu principal el futur de l'energia a Andorra. La diada comença amb una visita de presentació que té com a objectiu principal el futur de l'energia a Andorra i la visita de presentació que té com a objectiu principal el futur de l'energia a Andorra.

Text:

Angela Mach ha explicat que el tema central és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra. La salut de l'energia a Andorra és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

El tema central és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra. La salut de l'energia a Andorra és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

El tema central és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra. La salut de l'energia a Andorra és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

A dia d'avui, el leu d'encamp de Prada de Conflent ha rebut la visita de 300 persones en el marc de la Diada Andorrana i que comença amb la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

L'objectiu és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra. La salut de l'energia a Andorra és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

Data de publicació: 28/07/2009 11:23
 Secció: Cultura
 Títol: Ampla
 Sistema: Any Mass

Títol: Ampla
 Angeli Mach, presidenta de la SAC, Joan Marc Miralles, secretari d'Entesa de Recerca i Innovació Superior, i Albert Molins, director general de l'UCE.

<http://www.ana.id/ca/news/view/ref/2611> 29/07/2009

Títol:
 Andorra la 22ª edición de la Diada Andorrana a la XXI edición de la Universitat Catalana d'Estiu sobre el tema de l'energia a Andorra

Resum:
 Prada de Conflent - La 22ª edición de la Diada Andorrana a l'UCE celebra puntualment a dispendio de deu d'aquest dispendio amb la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra. La salut de l'energia a Andorra és la salut de l'energia a Andorra i la salut de l'energia a Andorra.

Text:

Molins també ha explicat com Andorra històricament ha estat aprofitant les recursos energètics del territori per cobrir les necessitats del país. Un fet que ha estat molt del creixement però que, paradoxalment, ha convertit el país en importador de gran part de l'energia que consumeix. En aquest sentit, Miralles ha dit que s'està arribant al final del cicle d'utilització dels recursos tradicionals i que el repte serà trobar noves vies energètiques, a la vegada que s'ha mostrat esperançat en que la Diada perfil·li el camí a seguir. El rector de la XXI UCE, Jaume Sobrequès, ha aplegat la iniciativa de la Diada de purificar tots els continguts que es troben a Andorra, una tasca que Sobrequès a qualificat de fonamental per divulgar la tasca de l'UCE. Pel que fa a les principals polítiques d'energia, Joan Marc Miralles, enginyer superior en informàtica, ha parlat de la importància econòmica de les xarxes d'energia com a eina del procés d'industrialització. En un altre àmbit, Angel Rodríguez ha explicat com es pot recuperar l'energia del temps per generar electricitat i Alex Fusià, cap de la Unitat de Desenvolupament de l'UCE, ha parlat de la necessitat de la recerca global amb el consens d'energia i ha manifestat que per generar un 1% de recerca addicional es necessitarà augmentar un 1,5% el consum d'energia. Unes dades que han fet qüestionar a Fusià durant quan temps més es podrà mantenir aquest patró, o si que és el mateix, quan de temps vivrà la gallina abans que s'arri. De la mateixa manera, Fusià ha desmentit la idea de que els consumidors més energia i ho ha exemplificat comparant el consum d'energia de països com Japó i EUA. Amb un nivell de renda per càpita similar, aquests països tenen un patró de consum ben diferent del que s'observa a Andorra, no ho fa evidenciar que el departament de consum mitjà és i al·lueix un directament relacionada a l'eficiència o la productivitat de les activitats, nacionals o individuals, i no al nivell de renda.

Data de publicació: 2009-08-22 12:27:00
 Secció: Cultura
 Títol: Ampla
 Sistema: Any Mass

Foto: A.M.
 Joan Marc Miralles fent el parlament d'obertura de la Diada

Foto: A.M.
 El moment de la salutació del rector de l'UCE, Jaume Sobrequès

Foto: A.M.

Foto: A.M.

Títol:

Cal diversificar les fonts d'energia cercant alternatives de producció elèctrica dins Andorra

Resum:

Prada de Conflent.- Aquesta és una de les principals conclusions que s'ha arribat de la ponència que Ramon Cereza, director de Desenvolupament Estratègic de FEDA i president del Centre de Tractament de Residus (CTRASA), ha realitzat en la 22ª Diada Andorra de l'UCE. Segons Cereza, el preu cada vegada més elevat del gasoil així com la capacitat limitada de les xarxes elèctriques que connecten amb França i Espanya fan pensar en la necessitat de buscar alternatives energètiques que a la vegada permetin anar cobrint en major mesura la demanda a partir de producció interna.

Text:

Cereza ha exposat que la demanda d'energia a Andorra durant el 2008 i pel que portem de 2009 pràcticament s'ha mantingut i, per tant, ens trobem en un moment en la demanda creixent de manera moderada. No obstant, la represa d'aquest creixement s'ocurrirà de la demanda creixerà a mitjà termini la saturació de les línies elèctriques de 110 KV actuals. Aquest fet, mostra la necessitat, ha dit, d'adoptar una solució vàlida a llarg termini substituint les línies actuals per altres de 225 KV d'altre banda, ha constatat que durant els darrers anys tant les matèries primeres com l'energia han sofert uns augmentos molt importants an al mercat internacional i, d'aquesta manera, es pot veure com part de les noves edificacions es projecten amb calefacció elèctrica. Un altre dels punts destacats de la ponència és el que fa referència a les accions de FEDA per fer front a les demandes d'electricitat. En aquest aspecte, Cereza ha explicat els tres objectius prioritaris: reforçar la xarxa de transport d'alta tensió que connecta amb França i Espanya i que permetrà triplicar la capacitat de la xarxa actual en els pròxims 5 anys; Potenciar projectes de cogeneració amb GNL i biomassa com a combustibles que han de permetre incrementar la producció elèctrica dins Andorra i substituir part del consum de gasoil actual per altres combustibles més nets, posant en marxa projectes molt més eficients des del punt de vista energètic; i al darrer, que tracta de potenciar l'ús d'energies renovables, tenint en compte l'impacte ambiental dels projectes i la creació d'un marc regulador que contempli un sistema d'incentius assumible.

Data de publicació: 2009-08-22 13:54:56

Secció:

Territori: Pinneu

Signatura: Anna Masa

Foto: A.M.
 Ramon Cereza, en un moment de la ponència

Títol:

El ministeri de d'Economia i Finances preveu crear una direcció general de l'energia que validi les actuacions públiques amb incidència al consum d'energia

Resum:

Prada de Conflent.- El ministre d'Economia i Finances, Pere López, que no ha pogut assistir a la 22ª Diada andorrana de l'UCE per motius d'un calendari excessivament ajustat, ha deixat per escrit en el que ha estat una de les expectacions legítimes que la política energètica és una de les prioritats actuals per al ministeri d'Economia i Finances.

Text:

En aquest sentit, ha exposat la línia d'actuacions que es vol implementar i que passa, en primer grau, per la necessitat que el ministeri d'Economia i Finances lideri la planificació i la política energètica en coordinació amb FEDA i els comuns. Una segona prioritat és la d'impulsar una política efectiva d'eficiència i estalvi energètic mitjançant la creació d'una agència general de l'energia que validi totes les actuacions públiques amb incidència en el consum d'energia i queengeu un pla d'auditories energètiques dels equipaments públics. Finalment, López també creu prioritari crear el marc legislatiu i reglamentari necessari tant per a l'estalvi i l'eficiència energètica com per al desenvolupament de noves fonts d'energia alternatives.

Data de publicació: 2009-08-22 17:46:52

Secció:

Territori: Pinneu

Signatura: Anna Masa

Títol:

El cogenerador de Sòldau permetrà augmentar l'eficiència de l'energia importada

Resum:

Prada de Conflent.- L'enginyer i director d'inversions de FEDA, Xavier Forné, ha presentat en el marc de la Diada Andorrana a l'UCE, els avantatges del llançat cogenerador de Sòldau. La seva posada en marxa permetrà generar un llistat de distribució de calor a la vegada que produirà una mica més d'energia elèctrica al país. A nivell global, a més, s'augmentarà l'eficiència de l'energia que s'importa ja que els rendiments són molt més alts que no pas produint electricitat d'un costat, i creant les energies fòssils d'altre costat, de l'altre.

Text:

Forné ha exposat el Projecte de cogeneració i calefacció urbana de Sòldau, a partir de gas natural líquid. Una font que respon als requeriments tant de preu, d'impacte ambiental com de disponibilitat ja que el tipus d'abastiment més proper és trobat al port de Barcelona. La instal·lació del cogenerador de Sòldau ha de permetre la producció d'energia elèctrica mitjançant la combustió de gas natural i la recuperació del calor residual d'aquesta combustió per escalfar un circuit tancat d'aigua i distribuir aquesta aigua calenta als diferents clients de la zona. Tradicionalment les centralitats es dimensionen per produir energia elèctrica a plena potència durant el màxim de temps possible. En aquest sentit, i amb la voluntat d'assolir l'eficiència energètica, Forné ha indicat que aquesta centralitat es posicionarà de manera radicalment diferent: regular la potència d'entrada en funció de la demanda en energia tèrmica dels clients. En total, la seva posada en marxa injectarà 17.705 MWh elèctrics a la xarxa, una dada que representa el 3% del consum elèctric total del país.

Data de publicació: 2009-08-22 17:53:00

Secció:

Territori: Pinneu

Signatura: Anna Masa

Foto: A.M.
 Xavier Forné en un moment de la ponència

Títol:

La diada andorrana a l'UCE recorda l'energia a Andorra amb una sessió polèmica provinent d'agents implicats i experts en la matèria

Resum:

Prada de Conflent: La Diada Andorra a l'UCE ha rebut les ponències aquest dissabte a la tarda en les quals s'ha pogut escoltar la història de FHASA, s'ha parlat dels reptes de futur de les distribucions d'energia elèctrica. Font, que també ve participant activament al projecte (mitjà de fons de futur de les distribucions d'energia elèctrica i, entre d'altres, s'hi ha parlat de la petjada d'energia que comporta la contaminació lumínica.

Text:

Eugeni Girat, economista i professor de la UAB, ha encetat el programa de tarda de la Diada Andorra a l'UCE amb un reconegut historial per l'energia hidroelèctrica a Andorra, amb FHASA com a protagonista. Per la seva banda, Jordi Font, antic responsable de la societat de distribució d'energia Nord Andorra S.A., ha parlat dels reptes de futur de les distribucions d'energia elèctrica. Font, que també ve participant activament al projecte (mitjà de fons de FEDASA), ha descrit l'existència de quatre diferents existents. Principalment, Font ha lamentat l'absència d'un marc normatiu de regulació del sector a la vegada que ha parlat de l'èxit "Yogaclat" i la manca de concordança en matèries com la delimitació de les línies elèctriques. El sector de distribució en conjunt actualment de cinc operadors: FEDA, NASA, MUTUA, SERVICENSA i UE. En aquest aspecte, Font ha criticat la posició dominant de FEDA i a la vegada ha proposat la creació d'un organisme públic independent de regulació del sector elèctric així com la creació d'una societat d'economia mixta controlada per l'Estat que reunís totes les xarxes de distribució d'energia elèctrica de mija i baixa tensió. La petjada d'energia per la contaminació lumínica ha estat abordada per Sílvia de Cambra, doctora en ciències físiques i professora de l'Institut espanyol d'Andorra. Una de les dades més rellevants de la seva conferència ha estat els gairebé 700 milions d'euros que Andorra es potria estalviar, segons ha afirmat De Cambra, si s'illuminés correctament. A part d'aquesta xifra, ha explicat que la contaminació lumínica és l'equivalent de fum artificial que es pot apreciar gairebé quan, per exemple, s'entra de nit en una gran ciutat i no es pot apreciar un cel fosc. Fent breus, ha expressat que si Galiléu hagués viscut en la nostra societat, no hauria pogut estudiar el cel. El que cal fer, ha sentenciat, és il·luminar bé i només en la mesura necessària. D'aquesta manera, De Cambra ha apuntat que tipus de lluminàries són correctes i quines no. Les lluminàries esfèriques, per exemple, no són adequades perquè poden perdre un 50% d'energia cap amunt. També ha explicat que la bombolla de mercat de tota la vida fa una despesa innecessària d'energia a la vegada que és altament contaminant, i ha proposat com a alternativa els LEDs. Els LEDs són eficaços perquè, entre d'altres aspectes, són focalitzables, tenen un consum mínim i no eleven residus contaminants. Finalment, De Cambra ha expressat com a conclusió que per sobre de les modes hi ha de prevaldre els criteris energètics.

Data de publicació: 2009-08-22 18:39:57

Secció:
Temàtica: Pinneu
Signatura: Anna Misa

Foto: A.M.
Eugeni Girat, economista i professor de la UAB, parlant de la història de FHASA

Foto: A.M.
Sílvia De Cambra, doctora en ciències físiques i professora de l'Institut espanyol d'Andorra, en un moment de la seva ponència

Foto: A.M.

<http://www.ana.ad/ca/news/view/ref/2840/page/3>

Títol:

Adellach insta el Govern a moure fitxa en la gestió energètica mentre que Cadena demana seny a l'hora d'elaborar legislacions en aquesta matèria

Resum:

Prada de Conflent: La consellera general de CR, Olga Adellach, i el conseller general del PS, Jordi Cadena, han aprofitat la seva ponència en la Diada andorrana de l'UCE per exposar les seves opinions en vers la gestió energètica. Abi, Adellach ha instat el Govern a continuar amb el Pla de l'energia a Andorra que es va elaborar durant el Govern anterior, el liberal d'Albert Pintat, mentre que Cadena ha demanat seny a l'hora de configurar el marc legislatiu.

Text:

Olga Adellach, Consellera General de Coalició Reformista, ha defensat en la seva ponència l'apartat de medi ambient del programa electoral del partit ja que "toca de pleu el tema de l'energia". En aquesta línia, també ha dit que si bé fa uns anys el país ve dedicant esforços importants en el sanejament de les aigües i en la gestió dels residus ara toca la gestió energètica". De fet, ha assenyalat que ja hi ha un primer pas, el Pla de l'energia a Andorra que ve fer el Govern Pintat i ha afirmat que ara "el que cal és aplicar-lo". Per la seva banda, el Conseller General del PS, Jordi Cadena, ha animat als agents implicats en projectes energètics a treballar-hi però a la vegada ha demanat que "es faci amb seny i al nivell d'Andorra", Cadena ha insistit en la necessitat de no caure en l'error d'aplicar legislacions de països estrangers a mode de "còpia i enganxa" perquè després es demostra que no funcionen.

Data de publicació: 2009-08-22 19:22:00

Secció:
Temàtica: Pinneu
Signatura: Anna Misa

Foto: A.M.
Olga Adellach a la diada andorrana de l'UCE aquest dissabte

Foto: A.M.
Jordi Cadena a la diada andorrana de l'UCE aquest dissabte

29/07/2009

19:25

Portada • Notícies • Societat • **Andorra pren part en la Universitat Catalana d'Estiu amb el tema de l'energia**

Andorra pren part en la Universitat Catalana d'Estiu amb el tema de l'energia

En uns més, i per 228 anys consecutius, el Principat forma a mésora part a la Universitat Catalana d'Estiu de Prades de Conflent. Enguany, se celebra de la ciutat d'Andorra, que se celebrà el primer 22 d'agost, amb l'energia. Una qüestió d'interès actualitzat, basat en com es consumeix l'energia de les necessitats energètiques andorranes. Al llarg de la jornada, s'hi farà una 20èna de conferències.

El temari energètic global, se centrarà de desenvolupar noves fonts d'energia renovable, així com de situació del nostre país, respecte de la resta d'Europa i la Universitat d'Estiu de Conflent. L'objectiu de analitzar l'ús que hem adquirit de l'energia, però també com s'ha desenvolupat en el passat i, sobretot, què ens restarà en un futur. En definitiva, 7 hores de conferències d'època i tota la programació basada en l'ús de la gestió de l'energia, desenvolupament de les seves alternatives energètiques. La diada d'obertura a l'UCdE consistirà en la presentació de projectes que FEDA està portant a terme per tal d'augmentar la producció d'energia renovable de la zona i més en particular de la zona de Sant Julià de Lòria, que de tot el Principat, atorgarà el 10% de la màquina a instal·lar.

22/08/2009

19:21

Portada • Notícies • Societat • **Un nou sistema aprofita l'energia elèctrica dels llamps per a la xarxa convencional**

Un nou sistema aprofita l'energia elèctrica dels llamps per a la xarxa convencional

A part de la energia convencional que fins ara hem aprofitat, ara s'ha començat a aprofitar per primera vegada un sistema innovador anomenat 'lightning' a Andorra. Es tracta d'aprofitar l'energia elèctrica dels llamps per a la xarxa convencional.

Actualment, tots són transformadors del tipus a l'aire lliure que de tant en tant són per un llamp, per exemple, s'atura alguna vegada. Aquesta tecnologia per captar llamps és desenvolupada per l'empresa espanyola 'Inventor' en l'última tecnologia. Aprofitant la utilització d'un receptor de llamps a través d'aparells es pot aconseguir captar energia dels llamps. Amb una instal·lació es pot fer que aquesta energia s'aprofiti i s'injecti a la xarxa elèctrica. Els enginyers de 'Inventor' ja han començat a fer proves d'ús d'aquest sistema a diverses instal·lacions del país.

[Tornar]

23/08/2009

19:17

Portada • Notícies • Societat • **Proposen crear un organisme públic independent que reguli les tarifes de FEDA**

Proposen crear un organisme públic independent que reguli les tarifes de FEDA

L'Universitat d'Estiu té un set d'actes dedicats, durant la Diada Andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu, que FEDA ha de fer amb ells per desenvolupar i fer més competitiu amb els altres països i països.

Per això es proposa crear un organisme públic independent que reguli el sector elèctric. D'organitzar de proposar un tarifari al Govern, veïns per la qualitat i el preu dels serveis. Però també es proposa crear un organisme independent que reguli les tarifes elèctriques en un sector més controlat per l'Estat per garantir un servei amb les condicions necessàries a totes les parts del país.

[Tornar]

23/08/2009

19:19

Portada • Notícies • Societat • **Aplicant de reducció de la contaminació lumínica es reduirà un 80 per cent el cost de l'energia**

Aplicant de reducció de la contaminació lumínica es reduirà un 80 per cent el cost de l'energia

Adoptant l'aplicació de reducció de la contaminació lumínica es reduirà un 80 per cent el cost de l'energia. Aquesta aplicació té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions.

La contaminació lumínica és l'emissió de llum artificial durant la nit en indústries, oficines, botigues i espais recreatius. Aquesta llum té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions.

La contaminació lumínica és l'emissió de llum artificial durant la nit en indústries, oficines, botigues i espais recreatius. Aquesta llum té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions. A més de reduir la contaminació lumínica, també té molts usos i aplicacions.